YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN
TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (laajennettu viides jaosto)
19 päivänä syyskuuta 2006 *

Asiassa T-166/01,

Lucchini SpA, kotipaikka Brescia (Italia), edustajinaan asianajajat G. Vezzoli ja G. Belotti,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään V. Kreuschitz ja V. Di Bucci, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana,

jossa vaaditaan kumoamaan 21 päivänä joulukuuta 2000 tehdyn komission päätöksen 2001/466/EHTY (EYVL 2001, L 163, s. 24) 1 artikla siltä osin kuin siinä määrätään, että valtiontuki, jonka Italia aikoo myöntää Lucchini SpA:lle ja jonka määrä on 13,5 miljardia Italian liiraa (6,98 miljoonaa euroa), ei sovellu yhteismarkkinoille,

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (laajennettu viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja P. Lindh sekä tuomarit R. García-Valdecasas ja J. D. Cooke,

kirjaaja: johtava hallintovirkamies J. Palacio González,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 18.3.2004 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Asiaa koskevat oikeussäännöt

1 HT 4 artiklassa määrätään seuraavaa:

"Hiilen ja teräksen yhteismarkkinoille soveltumattomina pidetään sekä sen vuoksi poistetaan ja kielletään tässä sopimuksessa määrätyin edellytyksin yhteisössä:

– –

c) valtioiden muodossa tai toisessa myöntämä tuki tai avustukset taikka määräämät erityismaksut.

– –"

A *Terästeollisuuden tukisäännöstö*

2 Vastatakseen rauta- ja terästeollisuusalan rakenneuudistusten asettamiin vaatimuksiin komissio otti 1980-luvun alkuvuosina EHTY:n perustamissopimuksen 95 artiklan määräysten nojalla käyttöön yhteisön järjestelmän, jossa hyväksyttiin valtiontukien myöntäminen rauta- ja terästeollisuudelle tietyissä tyhjentävästi luetelluissa tapauksissa. Tähän järjestelmään on sittemmin tehty muutoksia rauta- ja terästeollisuuden suhdannevaikeuksien huomioon ottamiseksi. Näitä peräkkäisiä päätöksiä kutsutaan tavallisesti "terästeollisuuden tukisäännöstöiksi".

3 Yhteisön säännöistä valtion tuesta terästeollisuudelle 18 päivänä joulukuuta 1996 tehty komission päätös N:o 2496/96/EHTY (EYVL L 338, s. 42; jäljempänä tukisäännöstö) muodostaa kuudennen terästeollisuuden tukisäännöstön, jota sovellettiin 1.1.1997 ja 22.7.2002 välisenä aikana. Tässä säännöstössä määritetään ne edellytykset, joiden täyttyessä jäsenvaltioiden tai niiden alueellisten taikka paikallisten viranomaisten terästeollisuudelle antamaa tai valtion varoista annettua tukea voidaan pitää yhteensoveltuvana yhteismarkkinoiden asianmukaisen toiminnan kanssa.

4 Tukisäännöstön 1 artiklassa määrätään seuraavaa:

"1. Jäsenvaltioiden – – terästeollisuudelle antamaa – – tukea voidaan pitää yhteisön tukena ja siten yhteismarkkinoiden toimintaan soveltuvana ainoastaan, jos se on [tukisäännöstön] 2–5 artiklan säännösten mukaista.

– –

3. Tässä päätöksessä tarkoitettua tukea saa myöntää ainoastaan 6 artiklassa säädetyn menettelyn jälkeen – – "

5 Tukisäännöstön 3 artiklassa, jonka otsikko on "Ympäristönsuojelutuki", määrätään seuraavaa:

"Ympäristönsuojelutukea voidaan pitää yhteismarkkinoille soveltuvana, jos se on ympäristönsuojeluun myönnettävää valtion tukea koskevissa yhteisön suuntaviivoissa annettujen, 10 päivänä maaliskuuta 1994 Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä nro C 72 julkaistujen sääntöjen mukaista sekä tämän päätöksen liitteessä niiden soveltamisesta EHTY:n terästeollisuuteen annettujen perusteiden mukaista."

6 Tukisäännöstön 6 artiklassa, jonka otsikko on "Menettely", 1 ja 2 kohdassa säädetään, että suunnitelmista, jotka koskevat tuen myöntämistä tai valtion varojen siirtoa terästeollisuusyrityksille, on annettava tieto komissiolle, joka arvioi, soveltuvatko ne yhteismarkkinoille. Saman artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan suunnitellut toimenpiteet saa toteuttaa ainoastaan komission suostumuksella ja sen vahvistamia edellytyksiä noudattaen.

7 Tukisäännöstön 6 artiklan 5 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Jos komissio katsoo, että tietty rahoitustoimenpide voi olla 1 artiklassa tarkoitettua valtion tukea, tai epäilee tietyn tuen soveltuvuutta tämän päätöksen säännöksiin, se ilmoittaa tästä kyseiselle jäsenvaltiolle ja antaa asianomaisille osapuolille sekä muille jäsenvaltioille tilaisuuden esittää huomautuksensa. Jos komissio toteaa huomautukset saatuaan ja annettuaan kyseiselle jäsenvaltiolle tilaisuuden vastata niihin, että kyseinen toimenpide muodostaa tuen, joka ei ole tämän päätöksen säännösten mukainen, se tekee päätöksen enintään kolme kuukautta sen jälkeen, kun se on vastaanottanut ehdotetun toimenpiteen arvioinnissa tarvittavat tiedot. Perustamissopimuksen 88 artiklan soveltamista jatketaan, jos jäsenvaltio ei noudata tuota päätöstä."

B *Ympäristötukea koskevat suuntaviivat*

8 Ympäristötukia koskevien yhteisön suuntaviivojen (EYVL 1994, C 72, s. 3; jäljempänä suuntaviivat), joita sovelletaan EY:n perustamissopimukseen, 3 kohdassa määrätään ne edellytykset, jotka tietyille yrityksille ympäristönsuojeluun myönnettävien valtion rahoitustoimenpiteiden on täytettävä, jotta ne voitaisiin hyväksyä.

9 Suuntaviivojen 3.2 kohta koskee investointitukea. 3.2.1 kohdassa todetaan seuraavaa:

"Tuet, jotka koskevat investointeja – – laitoksiin ja laitteisiin, kun näiden investointien tarkoituksena on saastumisen ja haittojen vähentäminen tai ehkäiseminen tai tuotantomenetelmien mukauttaminen ympäristönsuojelutarkoituksessa, voidaan hyväksyä näissä suuntaviivoissa vahvistetuin rajoituksin. Tukikelpoiset kustannukset on rajattava tarkoin ympäristönsuojelua koskevien tavoitteiden saavuttamisesta aiheutuviin lisäkustannuksiin. Yleiset investointikustannukset, jotka eivät liity ympäristönsuojeluun, eivät ole tukikelpoisia. Uusien tai korvaavien investointien osalta pelkästään uuden tai korvaavan tuotantokapasiteetin aikaansaamiseksi tarkoitetut perusinvestointikustannukset eivät ole tukikelpoisia, jollei ympäristönsuojelun tasoa paranneta. Myös silloin kun olemassa olevassa laitoksessa ympäristönsuojelutarkoituksessa tehtyyn investointiin liittyy kyseisen laitoksen kapasiteetin lisääntyminen, hyväksyttävissä olevien kustannusten on oltava oikeassa suhteessa viimeksi mainitun alkuperäiseen kapasiteettiin nähden. Joka tapauksessa tuki, jonka väitetään olevan ympäristönsuojelutukea mutta joka todellisuudessa on yleistä investointitukea, ei kuulu näiden suuntaviivojen soveltamisalaan. – – "

10 Suuntaviivojen 3.2.3 kohdassa täsmennetään vielä, että ympäristön suojelemiseksi myönnetty investointituki voidaan hyväksyä, mikäli se ei ylitä tiettyjä tasoja. Siinä erotetaan toisistaan ensinnäkin (3.2.3.A kohta) tuki, jolla autetaan yrityksiä mukautumaan uusiin pakollisiin normeihin, toiseksi (3.2.3.B kohta) tuki yritysten kannustamiseksi siihen, että ne menevät pidemmälle kuin niiltä voimassa olevissa pakollisissa normeissa edellytetään, sekä kolmanneksi (3.2.3.C kohta) tuki pakollisten normien puuttuessa.

11 Ensimmäisessä tapauksessa (A) investointituet, joilla pyritään täyttämään uudet pakolliset normit tai muut uudet oikeudelliset velvoitteet, jotka edellyttävät laitosten ja laitteiden mukauttamista näihin uusiin vaatimuksiin, voidaan hyväksyä 15 bruttoprosentin enimmäismäärään asti tukikelpoisista kustannuksista. Tämä tuki voidaan

myöntää ainoastaan rajoitetuksi ajaksi ja yksinomaan laitoksille, jotka ovat toimineet vähintään kaksi vuotta ennen uusien normien tai velvoitteiden voimaantuloa. Lisäksi on todettu, että sellaiset yritykset, jotka päättävät korvata yli kaksi vuotta vanhat laitokset uusien standardien mukaisilla uusilla laitoksilla sen sijaan, että ne pelkästään mukauttaisivat nämä olemassa olevat laitokset, voivat saada tukea siihen osaan investointikustannuksista, joka ei ylitä kustannuksia, jotka aiheutuisivat vanhojen laitosten mukauttamisesta.

12 Toisessa tapauksessa (B) investointituki, joka mahdollistaa pakollisissa normeissa määrättyä tasoa merkittävästi korkeamman ympäristönsuojelun tason saavuttamisen, voidaan hyväksyä 30 bruttoprosentin enimmäismäärään asti tukikelpoisista investointikustannuksista. On täsmennetty, että "näiden normien ylittämiseen myönnetyn tuen tason on oltava oikeassa suhteessa näin toteutettavaan ympäristönsuojelun tason parantumiseen ja tämän parantumisen saavuttamiseksi tarvittavaan investointiin nähden" ja että "kun hankkeessa suunnitellaan samanaikaisesti sekä normeihin mukauttamista että niiden ylittämistä, kumpaakin ryhmää vastaavat tukikelpoiset kustannukset on erotettava toisistaan ja asianmukaista rajaa on sovellettava".

13 Kolmannessa tapauksessa (C) investoinnit voivat saada tukea samat määrät ja samoin edellytyksin kuin toisessa tapauksessa on määrätty.

C Tukisäännöstön liite

14 Tukisäännöstön liitteen, jonka otsikko on "Perusteet – – suuntaviivojen soveltamisesta terästeollisuuteen", johdannossa täsmennetään, että komissio asettaa kaikille

ympäristönsuojeluun myönnettäville valtiotuille tarvittaessa tiukkoja ehtoja ja suojatoimenpiteitä sen estämiseksi, että yleistä investointitukea myönnettäisiin ympäristönsuojelun nimissä uusiin tehdaslaitoksiin tai laitteisiin.

15 Tämä liite jakaantuu kahteen osaan. Ensimmäisen osan, jonka otsikko on "Tuki yritysten auttamiseksi mukauttamaan olemassa olevat laitokset ja laitteet uusiin pakollisiin normeihin", b kohdassa määrätään seuraavaa:

"Seuraavaa lähestymistapaa sovelletaan yrityksiin, jotka vähintään kaksi vuotta toiminnassa olleen laitoksen tai laitteiden mukauttamisen sijasta päättävät korvata laitoksen tai laitteet uudella, uudet normit täyttävällä laitoksella.

– –

ii) Komissio tekee selvityksen olemassa olevan laitoksen tai laitteiden korvaamisesta tehdyn päätöksen taloudellisesta ja ympäristöä koskevasta taustasta. Periaatteessa päätös uudesta investoinnista, joka olisi ollut tarpeellinen joka tapauksessa taloudellisista syistä tai laitoksen iän perusteella, ei oikeuta tukeen. Jotta uusi investointi voisi oikeuttaa tukeen, on olemassa olevan laitoksen jäljellä olevan käyttöajan oltava merkittävä (vähintään 25 prosenttia)."

16 Toisessa osassa, jonka otsikko on "Tuki yritysten rohkaisemiseksi parantamaan merkittävästi ympäristönsuojelua", määrätään seuraavaa:

"a) Yritysten päättäessä ylittää merkittävästi pakolliset normit, edellä b kohdan ii alakohdan perusteiden noudattamisen ohella, investoijan on myös osoitettava, että tehtiin selvä päätös korkeammista normeista, minkä vuoksi lisäinvestointi oli tarpeen, toisin sanoen, että oli olemassa kustannuksiltaan halvempi ratkaisu, joka olisi täyttänyt uuden ympäristönormin. Joka tapauksessa korkeampaa tukitasoa sovelletaan ainoastaan saavutettuun lisäympäristönsuojeluun. Jos tuotantokustannukset pienenevät tämän merkittävästi korkeamman ympäristönsuojelun tason ansiosta, saatu etu vähennetään tukitasosta.

b) Ympäristönsuojelutasoa merkittävästi parantavien yritysten osalta [ensimmäisen osan] b kohdan ii alakohdan perusteita on noudatettava, ja lisäksi tuesta vähennetään etu, jota saadaan näiden merkittävien parannusten aiheuttamasta tuotantokustannusten pienentymisestä.

c) Yhdessä edellä esitettyjen perusteiden kanssa yksinomaan ympäristönsuojelutarkoituksessa toteutetut investoinnit tarkastetaan sen perusteella, noudatetaanko niissä – – suuntaviivojen perusteita."

Asian taustalla olevat tosiseikat

17 Kantaja Lucchini SpA on terästeollisuusyritys, joka valmistaa EHTY:n perustamissopimuksen liitteessä I mainittuja tavaroita.

A *Tuotannonedistämisinvestointeja koskevat ilmoitukset*

18 Italian viranomaiset antoivat 10.12.1997 komissiolle tiedoista, joita teräsyritysten on toimitettava investoinneistaan, 15 päivänä lokakuuta 1991 tehdyn komission päätöksen N:o 3010/91/EHTY (EYVL L 286, s. 20) mukaisesti kaksi ilmoitusta, jotka koskivat Piombino de Lucchinin tehtaalla toteutettuja tuotannon edistämiseen tarkoitettuja investointihankkeita. Italian viranomaisten 18.7.2000 päivätyn kirjeen mukaan nämä ilmoitukset koskivat yhtäältä valuraudan tuotantolaitosten masuunin korvaamista uudella masuunilla (riidanalaisen päätöksen kymmenes perustelukappale) ja toisaalta olemassa olevien terästehtaan konverttereiden korvaamista uusilla konverttereilla.

B *Ympäristönsuojelua koskeviin investointihankkeisiin liittyvät ilmoitukset*

19 Italian viranomaiset ilmoittivat 16.3.1999 päivätyllä kirjeellä komissiolle tukisäännöstön 3 artiklan mukaisesti ympäristönsuojelua koskevan ensimmäisen tukihankkeen, joka piti myöntää Lucchinille Piombinon tehtaan investointeihin (jäljempänä ensimmäinen tukihanke). Ilmoitetut investoinnit koskivat ympäristönsuojelutoimia, joilla korvattiin tai täydennettiin koksaamon, terästehtaan ja masuunin ympäristönsuojelulaitteita erityisesti terästehtaan konverttereiden savunpoistolaitteiden osalta.

20 Komissio pyysi 19.4.1999 lisätietoja tästä hankkeesta. Tuossa kirjeessä muistutettiin ensiksikin niiden säännösten sisällöstä, jotka ovat tukisäännöstön liitteen ensimmäisen osan b kohdan ii alakohdassa ja joiden mukaan ympäristöinvestoinneille, jotka terästukialalla toteutetaan taloudellisista syistä tai olemassa olevan laitoksen vanhentuneisuuden tai kulumisen perusteella, ei – jos laitoksen jäljellä olevan käyttöaika on vähemmän kuin 25 prosenttia – voida myöntää tukea. Tuossa

kirjeessä pyydettiin tältä osin, että Italian viranomaiset toimituttaisivat riippumattoman asiantuntijatutkimuksen korvattavien ympäristönsuojelulaitteiden jäljellä olevasta käyttöajasta sen selvittämiseksi, täyttivätkö ilmoitetut investoinnit edellä mainitun edellytyksen. Tuossa kirjeessä pyydettiin myös, että Italian viranomaiset toimittaisivat tiedot siitä ympäristön pilaamistasosta, joka tuolloin käytössä olleilla laitteistoilla oli saavutettu, ja tasoista, jotka ilmoitetuilla interventioilla aiottiin saavuttaa, sekä ne pilaamistasot, jotka voimassa olevien normien mukaan piti saavuttaa.

21 Italian viranomaiset vastasivat 29.11.1999 päivätyllä kirjeellä komission tiedonsaantipyyntöihin. Ne lähettivät asiantuntijalausunnon, joka oli päivätty 30.9.1999 ja josta ilmenee, että korvattavien laitosten jäljellä oleva käyttöaika oli vähintään 25 prosenttia. Italian viranomaiset esittivät lisäksi ensimmäisen tukihankkeen hieman muutetun version, jonka liitteenä oli muun muassa vertailevia taulukkoja, jotka sisälsivät tietoja komission pyytämistä pilaamistasoista (eli tasoista, jotka oli saavutettu ennen interventioita ja niiden jälkeen, ja pakollisissa normeissa määrätyistä tasoista) koksaamoon, terästehtaaseen ja masuuniin tehtävän jokaisen investointityypin osalta.

22 Italian viranomaiset ilmoittivat 29.11.1999 päivätyllä erillisellä kirjeellä komissiolle tukisäännöstön 3 artiklan nojalla ympäristönsuojelua koskevan toisen tukihankkeen, joka oli myönnetty Lucchinille Piombinon tehtaan investointeja varten (jäljempänä toinen tukihanke). Ilmoitetut investoinnit koskivat koksaamossa ja vesi- sekä viemäröintijärjestelmässä toteutettavia ympäristönsuojelullisia lisätoimia, joilla oli tarkoitus entisestäänkin vähentää pilaavia päästöjä.

23 Komissio pyysi kahdella 17.1.2000 päivätyllä kirjeellä lisätietoja ilmoitetun kahden hankkeen kohteena olevista investoinneista. Ensimmäisen tukihankkeen osalta komissio pyysi Italian viranomaisia selittämään, mikä oli yhtäältä tämän hankkeen

osalta ilmoitettujen investointien ja toisaalta joulukuussa 1997 ilmoitettujen, masuunia ja terästehdasta koskeneiden tuotannonedistämisinvestointien välinen suhde. Komissio pyysi lisäksi, että terästehtaassa suoritetusta interventiosta aiheutuvien energiasäästöjen arviointia tarkennettaisiin. Toisen tukihankkeen osalta komissio pyysi Italian viranomaisilta täsmennyksiä koksaamoon ja vesi- sekä viemäröintijärjestelmään tehtävistä investoinneista aikaisempien ympäristön pilaamistasojen ja suunniteltujen interventioiden aiheuttamien pilaamistasojen osalta suhteessa lain säännöksiin.

24 Italian viranomaiset vastasivat kahdella 15.2.2000 päivätyllä kirjeellä kahta ilmoitettua tukihanketta koskevaan komission pyyntöön lähettäen pyydetyt tiedot ja taulukot, jotka sisälsivät pyydetyt tiedot ympäristön eri pilaamistasoista.

C Päätös aloittaa tukisäännöstön 6 artiklan 5 kohdassa määrätty tutkintamenettely ja Italian viranomaisten huomautukset

25 Komissio ilmoitti 26.4.2000 päivätyllä kirjeellä Italian viranomaisille, että se oli päättänyt aloittaa tukisäännöstön 6 artiklan 5 kohdassa määrätyn menettelyn Lucchinia koskevien kahden ilmoitetun, kokonaismäärältään 13,5 miljardin Italian liiran (ITL) (10,7 miljardia ITL ensimmäisessä tukihankkeessa ja 2,8 miljardia ITL toisessa tukihankkeessa) suuruisen tukihankkeen osalta, jotka koskivat Piombinon tehtaalla toteutettuja, kokonaiskustannuksiltaan 190,9 miljardin ITL:n suuruisia investointeja (152,5 miljardia ITL ensimmäisessä tukihankkeessa ja 38,4 miljardia ITL toisessa tukihankkeessa). Menettelyn aloittamista koskeva päätös julkaistiin 1.7.2000 (EYVL C 184, s. 2; jäljempänä aloittamispäätös).

26 Aloittamispäätöksestä ilmenee muun muassa, että esitettyjen tietojen alustavan tutkimisen perusteella oli syytä päätellä, että investoinnit oli tehty ennen kaikkea taloudellisista syistä, että – vaikka ilmoitetut investoinnit eivät suoraan liittyneetkään uuteen tuotantolaitteeseen – ne olivat olleet tarpeen tuotantolaitosten nykyaikaistamisen ja laajentamisen varmistamiseksi tai asennettuun uuteen tuotantokapasiteettiin vastaamiseksi ja että Italian viranomaiset eivät olleet esittäneet todisteita siitä, että investoinnit oli toteutettu ympäristöön liittyvistä eikä taloudellisista syistä. Menettelyn aloittamispäätöksessä korostettiin myös, etteivät Italian viranomaiset olleet esittäneet todisteita siitä, että investoija oli laitteita ja laitoksia uusiessaan selvästi päättänyt noudattaa lisäinvestointeja edellyttäviä korkeampia normeja, mikä tarkoitti lisäksi sitä, että olemassa on lakiin perustuvien normien mukainen halvempikin ratkaisu.

27 Aloittamispäätöksessä todettiin lisäksi, ettei ollut varmaa, ettei kaikilla ilmoitetuilla investoinneilla ollut vaikutusta tuotantoon.

28 Italian viranomaiset vastasivat 18.7.2000 päivätyllä kirjeellä komission aloittamispäätöksessä ilmaisemiin varauksiin painottaen edelleen, että ilmoitetuilla investoinneilla oli yksinomaan ympäristöön, ei talouteen tai tuotantoon, liittyvä tavoite.

D *Riidanalainen päätös*

29 Komissio teki 21.12.2000 päätöksen 2001/466/EHTY valtiontuesta, jonka Italia aikoo toteuttaa Lucchini SpA- ja Siderpotenza SpA -nimisten terästeollisuusyritysten hyväksi (EYVL 2001, L 163, s. 24; jäljempänä riidanalainen päätös).

30 Tarkasteltuaan tukea tukisäännöstön 3 artiklan ja tuossa artiklassa mainittujen säännösten eli tukisäännöstön liitteen ja suuntaviivojen valossa (ks. riidanalaisen päätöksen 22–24 perustelukappale) komissio toteaa yhtäältä, että "13,5 miljardin Italian liiran tuki Lucchini SpA:n koksaamon, terästehtaan ja masuunin hyväksi ei ole ympäristötukikelpoista, koska Italian viranomaiset eivät ole osoittaneet, ettei investointeja ole toteutettu taloudellisista syistä". Toisaalta se katsoo, että "ilmoitetut tuet eivät yksityiskohtaisten kriteerien mukaan suoritetun tutkimuksen perusteella sitä paitsi täytä erilaisia edellytyksiä, joiden täyttämistä edellytetään edellä yksityiskohtaisesti esitetyistä syistä". Se toteaa erityisesti, että "ilmoitetut [kustannukset] eivät liity pelkästään sellaisiin lisäkustannuksiin, jotka ovat tarpeen ympäristönsuojelun tason parantamiseksi, yritykselle aiheutunutta kustannushyötyä ei ole vähennetty kokonaan ja joissakin tapauksissa saastumisen vähenemistä ei voida pitää 'merkittävänä'"(riidanalaisen päätöksen 39 perustelukappale).

31 Näin ollen riidanalaisen päätöksen 1 artiklassa määrätään seuraavaa:

"Valtiontuki, jonka Italia aikoo myöntää Lucchini SpA:lle ja jonka määrä 13,5 miljardia Italian liiraa (6,98 miljoonaa euroa) – – ei sovellu yhteismarkkinoille.

Näin ollen tukea ei saa myöntää."

Oikeudenkäyntimenettely ja asianosaisten vaatimukset

32 Kantaja on nostanut nyt esillä olevan kanteen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 23.7.2001 jättämällään kannekirjelmällä.

33 Kantaja on vaatinut, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin määräisi asian selvittämistoimena EHTY:n tuomioistuimen perussäännön 23 artiklan nojalla esitettäväksi komission hallinnollista menettelyä koskevat asiakirjat ja etenkin ne asiakirjat ja tekniset seikat, joiden nojalla komissio oli pitänyt mahdottomana, että ilmoitetut investoinnit liittyisivät ympäristönsuojeluun. Komissio on toimittanut asiakirjat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle pyytäen, ettei niitä otettaisi oikeudenkäyntiasiakirjoihin ja ettei niitä annettaisi kantajalle, ja pyytänyt, että asia käsiteltäisiin tältä osin luottamuksellisesti.

34 Komission ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen välisen kirjeenvaihdon jälkeen komissio on 14.11.2002 päivätyllä kirjeellä ilmoittanut ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle, että hallinnollista menettelyä koskevat asiakirjat eivät sisältäneet muita kuin Italian viranomaisten toimittamia asiakirjoja tai teknisiä kertomuksia, jotka kantaja oli jo esittänyt kannekirjelmänsä liitteenä.

35 Kantaja on 7.2.2003 päivätyllä kirjeellä peruuttanut pyyntönsä saada tutustua hallinnollista menettelyä koskeviin asiakirjoihin.

36 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin (laajennettu viides jaosto) on esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella päättänyt aloittaa suullisen käsittelyn.

37 Osapuolten lausumat ja vastaukset ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen laajennetun viidennen jaoston, joka koostuu puheenjohtaja P. Lindhistä sekä tuomareista R. García-Valdecasas, J. D. Cooke, P. Mengozzi ja M. E. Martins Ribeiro, esittämiin kysymyksiin kuultiin 18.3.2004 pidetyssä istunnossa.

38 Kantaja vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

– kumoaa riidanalaisen päätöksen 1 artiklan

– määrää komissiolle ilmoitettujen investointien ryhmästä toimitettavaksi mahdollisen asiantuntijatutkimuksen, jolla pyritään osoittamaan, että entiset ympäristönsuojelulaitokset voivat toimia samanaikaisesti uusien tuotantolaitosten kanssa

– velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

39 Komissio vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin

– hylkää kanteen

– velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

40 Suullinen käsittely lopetettiin 18.3.2004 pidetyn istunnon päättyessä. Koska ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 32 artiklan mukaisesti yksi jaoston jäsenistä ei voinut enää osallistua päätösharkintaan hänen toimikautensa päätyttyä 3.5.2006, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 6 artiklassa tarkoitettu, virkaiältään nuorin tuomari pidättäytyi näin ollen osallistumasta päätösharkintaan ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päätösharkintaa jatkoivat ne kolme tuomaria, jotka ovat allekirjoittaneet tämän tuomion.

Oikeudellinen arviointi

41 Kantaja esittää kolme kanneperustetta riidanalaisen päätöksen kumoamista koskevan vaatimuksensa tueksi. Ensimmäisen kanneperusteen mukaan asiassa sovellettavista säännöistä on erehdytty ja hyvän hallinnon periaatetta on loukattu. Toinen kanneperuste perustuu ilmoitetun tuen tukikelvottomuutta koskevan komission arvioinnin virheellisyyteen, syrjintäkiellon periaatteen loukkaamiseen, todistustaakan kääntämiseen ja perustelujen puuttumiseen. Kolmas kanneperuste perustuu komission sen arvioinnin, joka koskee tuen yhteensoveltuvuudelle sovellettavissa säännöksissä asetettujen edellytysten noudattamatta jättämistä, virheellisyyteen, syrjintäkiellon periaatteen loukkaamiseen, todistustaakan kääntämiseen, perustelujen puuttumiseen ja siihen, että riidanalaisessa päätöksessä esitetty ajatuksenkulku on sisäisesti ristiriitainen.

A *Ensimmäinen kanneperuste, jonka mukaan asiassa sovellettavista säännöistä on erehdytty ja hyvän hallinnon periaatetta on loukattu*

1. *Asianosaisten lausumat*

42 Kantaja väittää, että riidanalaisen päätöksen oikeudellinen perusta on virheellinen. Se muistuttaa, että tukisäännöstön 3 artiklalla poiketaan HT 4 artiklan c alakohdassa määrätystä yleisestä periaatteesta, jolla kielletään valtioiden myöntämä tuki tai avustukset, määräämällä, että ympäristönsuojelutuki voidaan tiettyjen edellytysten täyttyessä hyväksyä tukisäännöstön liitteessä ja suuntaviivoissa olevien määräysten mukaisesti. Kantaja erottaa tältä osin toisistaan kolme sellaista tukityyppiä, jotka jäsenvaltiot saattavat ilmoittaa komissiolle, seuraavasti: ensinnäkin yleiset investoinnit ja tuotantokapasiteetin lisäämiseen tarkoitetut investoinnit, jotka eivät ole tukikelpoisia siltä osin kuin ne ovat yhteismarkkinoille soveltumattomia ja joihin sovelletaan tukisäännöstön liitteessä olevia määräyksiä sekä suuntaviivojen 3.2.1 koh-

dan kolmatta virkettä ja sitä seuraavia virkkeitä sekä 3.2.3 kohtaa; toiseksi sekatyyppiset investoinnit, jotka on tuotantokapasiteetin lisäämisen ohella tarkoitettu ympäristönsuojeluun ja joiden osalta kansallisilla viranomaisilla on velvollisuus erottaa toisistaan yhtäältä tuotantokapasiteetin lisäämiseen ja toisaalta ympäristönsuojeluun liittyvät kustannukset, sillä vain ympäristöinvestoinneille voidaan myöntää tukea, tukisäännöstön liitteen sisältäessä tässä suhteessa merkitykselliset oikeussäännöt; kolmanneksi puhtaat ympäristöinvestoinnit, jotka ovat tukikelpoisia, jos ne noudattavat suuntaviivojen 3.2.1 kohdan ensimmäisessä ja toisessa virkkeessä määrättyjä edellytyksiä, suuntaviivojen ja tukisäännöstön liitteen muiden määräysten tähän vaikuttamatta.

43 Kantaja täsmentää, että tämä luokittelu ei merkitse sitä, että Italian viranomaisten ilmoittamat puhtaat ympäristöinvestoinnit välttyisivät tukisäännöstön soveltamiselta. Sen mukaan tukisäännöstön 3 artiklassa esitetään kaksi viittausta, toinen tukisäännöstön liitteeseen ja toinen suuntaviivoihin, eikä tämä viittaus ole kumulatiivinen vaan vaihtoehtoinen. Näin ollen on loogista katsoa, että tukisäännöstön liitettä sovelletaan yleisiin investointeihin ja sekatyyppisiin investointeihin, kun taas puhtaisiin ympäristöinvestointeihin sovelletaan yksinomaan suuntaviivoja eikä tukisäännöstön liitettä. Lausumiaan perustellakseen kantaja väittää, että tukisäännöstön liitteen johdantokappaleessa todetaan, että sen määräyksiä on sovellettava ainoastaan silloin, kun ympäristötuki ja yleinen investointituki ovat päällekkäisiä, ja että tukisäännöstön liitteessä olevan c kohdan toisessa osassa todetaan, että nämä investoinnit on tarkastettava yksinomaan suuntaviivoissa asetettujen lisäperusteiden valossa.

44 Osoittaakseen, ettei suuntaviivojen 3.2.3 kohtaa sovelleta puhtaisiin ympäristöinvestointeihin, kantaja väittää, että tuossa määräyksessä suoritettu erottelu tukeen, jolla pyritään auttamaan yritystä mukautumaan uusiin pakollisiin normeihin, tukeen, jolla pyritään kannustamaan yrityksiä menemään pidemmälle kuin niiltä pakollisissa

normeissa edellytetään, ja tukeen, josta ei ole annettu pakollisia normeja, perustuu yksinomaan sallittuun interventiokynnykseen ja sillä on merkitystä vain niissä tapauksissa, joissa tuen hyväksymispyyntö tehdään 16 prosentin ja 30 prosentin välillä olevalle interventiokynnykselle. Näin ollen kun interventiokynnys on tavanomaista 15 prosentin kynnystä tuntuvasti alhaisempi – nyt esillä olevassa asiassa se oli 7 prosenttia – 3.2.3 kohdassa tehty erottelu menettää kaiken tehokkaan vaikutuksensa eikä siinä määrättyä lisätutkintaa ole tarpeen suorittaa. Näin ollen kun komissio on soveltanut suuntaviivojen 3.2.3 kohtaa tässä asiassa ilmoitettuun ympäristötukeen, se on sekoittanut tuen yhteensoveltuvuutta koskevat säännöt, jotka annetaan yksinomaan suuntaviivojen 3.2.1 kohdassa, tuen intensiteettiä koskeviin sääntöihin.

45 Näin ollen kantaja väittää, että koska ilmoitetut investoinnit oli tarkoitettu yksinomaan ympäristönsuojeluun, ne määräykset, joihin komission olisi pitänyt perustaa riidanalainen päätös, löytyvät yksinomaan suuntaviivojen 3.2.1 kohdan ensimmäisestä ja toisesta virkkeestä. Riidanalaisessa päätöksessä ei siis saatu ottaa huomioon tukisäännöstön liitteessä olevia määräyksiä, suuntaviivojen 3.2.1 kohdan kolmatta virkettä ja sitä seuraavia virkkeitä sekä 3.2.3 kohtaa.

46 Lopuksi kantaja väittää, että komission päätöksellä olla soveltamatta asian kannalta merkityksellisiä suuntaviivojen määräyksiä ja soveltaa lisäksi tukisäännöstön liitettä loukataan hyvän hallinnon periaatetta.

47 Komissio väittää, että tämä kanneperuste on täysin perusteeton. Kantaja näet vääristelee sovellettavia oikeussääntöjä mainitsemalla osittain ja virheellisesti alaa koskevat merkitykselliset säännökset ja erityisesti tukisäännöstön liitteen. Riidanalainen päätös perustuu lisäksi asian kannalta merkityksellisiin oikeussääntöihin eikä hyvän hallinnon periaatetta ole näin ollen loukattu.

2. *Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta*

48 Nyt esillä olevassa asiassa riidanalainen päätös on tehty HT 4 artiklan c kohdan perusteella ja tukisäännöstön säännöt huomioon ottaen. Arvioituaan ilmoitettua tukea tukisäännöstön 3 artiklaan ja siinä viitattuihin säännöksiin, eli tukisäännöstön liitteeseen ja suuntaviivoihin, nähden (ks. riidanalaisen päätöksen 22–24 perustelukappale), komissio on päätellyt, ettei tämä tuki täyttänyt niitä edellytyksiä, jotka näissä määräyksissä asetetaan ympäristötuen hyväksymiselle EHTY:n perustamissopimuksen puitteissa. Näin ollen tämä tuki ei komission mukaan sovellu yhteismarkkinoille eikä sitä saa myöntää (ks. riidanalaisen päätöksen 39 perustelukappale ja 1 artikla).

49 Aluksi on syytä todeta, että poiketen HT 4 artiklan c kohdassa määrätystä lähtökohtaisesta kiellosta, jonka mukaan teräsalan yrityksille muodossa tai toisessa myönnetty tuki ja avustukset ovat kiellettyjä, tukisäännöstössä määrätään HT 95 artiklan nojalla ne edellytykset, joiden täyttyessä valtion varoista rahoitettu terästeollisuuden tuki voidaan katsoa yhteensoveltuvaksi yhteismarkkinoiden hyvän toiminnan kanssa.

50 Tukisäännöstön soveltamisalaan kuulumattomaan tukeen sovelletaan siis edelleen HT 4 artiklan c kohtaa (asia T-239/94, EISA v. komissio, tuomio 24.10.1997, Kok. 1997, s. II-1839, 72 kohta ja asia T-158/96, Acciaierie di Bolzano v. komissio, tuomio 16.12.1999, Kok. 1999, s. II- 3927, 60 kohta). Tukisäännöstöä on lisäksi tulkittava suppeasti, koska sillä poiketaan lähtökohtaisesta kiellosta (ks. vastaavasti yhdistetyt asiat C-280/99 P–C-282/99 P, Moccia Irme ym. v. komissio, tuomio 21.6.2001, Kok. 2001, s. I-4717, 40 kohta ja asia T-150/95, UK Steel Association v. komissio, tuomio 25.9.1997, Kok. 1997, s. II-1433, 114 kohta).

51 Sitten on syytä korostaa tukisäännöstön 3 artiklassa määrättävän, että terästeollisuusalalla annettua ympäristönsuojelutukea voidaan pitää yhteismarkkinoille soveltuvana, "jos se on [suuntaviivoissa] annettujen – – sääntöjen mukaista sekä [tukisäännöstön] liitteessä niiden soveltamisesta EHTY:n terästeollisuuteen annettujen perusteiden mukaista".

52 Tämä merkitsee sitä, että suuntaviivoissa annettuja määräyksiä, joita sovelletaan EY:n perustamissopimuksen puitteissa, voidaan soveltaa EHTY:n perustamissopimuksen soveltamisalaan kuuluvalla terästeollisuusalalla silloin, kun ne ovat tukisäännöstön liitteessä asetettujen soveltamisperusteiden mukaisia. Tuon liitteen otsikossa täsmennetään erityisen kuvaavasti, että liitteessä annetaan "perusteet ympäristönsuojeluun myönnettävää valtion tukea koskevien yhteisön suuntaviivojen soveltamisesta terästeollisuuteen". Tukisäännöstössä ei siis määrätä, että suuntaviivoja on sovellettava automaattisesti terästeollisuusalalla (em. asia UK Steel Association v. komissio, tuomion 100 kohta), vaan sen liitteessä määrätään tällaisen soveltamisen edellytyksistä.

53 Tästä seuraa, että tukisäännöstön 3 artiklan mukaan tässä asiassa on sovellettava tukisäännöstön liitteessä olevia määräyksiä ja suuntaviivoissa olevia määräyksiä, jos ne ovat tukisäännöstön liitteessä niiden soveltamisesta EHTY:n terästeollisuuteen annettujen perusteiden mukaisia.

54 Tukisäännöstön liite jakaantuu kahteen osaan. Ensimmäinen osa koskee tukea yritysten auttamiseksi mukauttamaan olemassa olevat laitokset ja laitteet uusiin pakollisiin normeihin. Toinen osa koskee tukea yritysten rohkaisemiseksi parantamaan merkittävästi ympäristönsuojelua. Italian viranomaisten esittämistä, tukihankkeita koskevista ilmoituksista, Italian viranomaisten 15.2.2000 päivätyistä kirjeistä ja

Italian viranomaisten 18.7.2000 aloittamispäätöksestä esittämistä huomautuksista ilmenee tässä suhteessa, että ilmoitettuja investointeja suunniteltiin kantajan rohkaisemiseksi parantamaan merkittävästi ympäristönsuojelua ja sen kannustamiseksi menemään pidemmälle kuin siltä pakollisissa normeissa edellytetään.

55 Italian viranomaisten aloittamispäätöksestä tekemistä huomautuksista ilmenee, että kantajalle aiottu, ilmoitettu tuki koski tuon yhtiön toteuttamia investointeja, joilla pyrittiin "parantamaan ympäristönsuojelua aikaisemmassa tilanteessa saavutettuihin tuloksiin – jotka muuten olivat voimassa olevan lainsäädännön mukaisia – nähden".

56 Samoin näissä huomautuksissa korostettiin, että masuunin ja terästehtaan ympäristönsuojelulaitteiden uusimisen "ainoana tavoitteena o[li] ollut tuotantovälineiden (masuuni ja terästehtaan konvertterit) uudistamisesta riippumatta vähentää merkittävästi päästöjä suhteessa voimassa olevaan lainsäädäntöön, jonka mukainen jo aikaisempi tilanne oli".

57 Lisäksi näissä huomautuksissa todettiin myös, että "Lucchini-yhtiö oli päättänyt valita merkittävästi korkeammat ympäristönsuojelun tasot riippumatta tuotannonedistämisinvestoinneista, jotka eivät olisi edellyttäneet minkäänlaista ympäristönsuojelujärjestelmään liittyvää investointia, noudattaakseen voimassaolevia päästönormeja, ja [että] näin ollen kaikkia ilmoitettuja investointeja [oli pidettävä] lisäinvestointeina".

58 Näin ollen kantaja ei voinut saada tukisäännöstön liitteen ensimmäisen osan, joka koskee tukea "yritysten auttamiseksi mukauttamaan olemassa olevat laitokset ja laitteet uusiin pakollisiin normeihin", nojalla myönnettävää tukea. Lisäksi ja kuten

komissio perustellusti toteaa, koska kyse on tuesta, jolla pyrittiin rohkaisemaan kantajaa parantamaan merkittävästi ympäristönsuojelua ja menemään pidemmälle kuin siltä pakollisissa normeissa edellytetään, tämän asian kannalta merkitykselliset säännökset on annettu suuntaviivojen 3.2.1 ja 3.2.3.B kohdassa, sellaisina kuin ne täsmennetään ja mukautetaan EHTY:n terästeollisuuteen tukisäännöstön liitteen toisessa osassa.

59 Näin ollen komissio on perustellusti perustanut riidanalaisen päätöksen HT 4 artiklan c kohtaan ja ottanut huomioon tukisäännösten 3 artiklan ja siinä mainitut määräykset eli tukisäännöstön liitteen ja suuntaviivat.

60 Koska asiayhteys on tällainen, yhtäkään kantajan esittämistä väitteistä ei voida hyväksyä.

61 Ensinnäkään se kantajan väite, jonka mukaan sovellettavissa olevat säännökset vaihtelisivat suhteessa niihin kolmeen investointiryhmään, jotka voidaan ilmoittaa valtiontukena, ei ole perusteltu. Tämä näkemys on nimittäin ristiriidassa tukisäännöstön 3 artiklan kanssa, jossa sallitaan tukisäännöstön liitteen ja suuntaviivojen samanaikainen soveltaminen edellä esitettyjen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti eikä siinä tuossa vaiheessa tehdä eroa erityyppisten investointien välillä. Ei siis ole mahdollista katsoa, ettei tukisäännöstön 3 artiklassa tehty viittaus tukisäännöstön liitteeseen ja suuntaviivoihin ole kumulatiivinen vaan vaihtoehtoinen.

62 Toiseksi kantajan väitteeltä, jonka mukaan tukisäännöstön liitettä ei sovelleta puhtaisiin ympäristöinvestointeihin, puuttuu oikeudellinen perusta. Kuten edellä on esitetty, tukisäännöstön 3 artiklassa määrätään, että EHTY:n terästeollisuuden alan ympäristötuen on noudatettava niin tukisäännöstön liitettä kuin suuntaviivojakin.

Kantaja ei myöskään voi viitata tukisäännöstön liitteen johdantoon, jonka mukaan "komissio asettaa kaikille ympäristönsuojeluun myönnettäville valtion tukiasioille tarvittaessa tiukkoja ehtoja ja suojatoimenpiteitä sen estämiseksi, että yleistä investointitukea myönnettäisiin ympäristönsuojelun nimissä uusiin tehdaslaitoksiin tai laitteisiin", tukeakseen väitettään, jonka mukaan tukisäännöstön liitettä ei sovelleta puhtaaseen ympäristötukeen. Edellä mainitussa tekstissä nimittäin vain vahvistetaan se, että komission on tarvittaessa välttämätöntä tarkistaa, että puhtaana ympäristöinvestointina ilmoitetulla investoinnilla ei todellisuudessa mahdollisteta sovellettavilla säännöksillä kiellettyjen muiden tavoitteiden saavuttamista. Tästä seuraa, että ilmoitettuun tukeen, joka hyvinkin kuuluu EHTY:n perustamissopimuksen alaan, sovelletaan kaikin osin niin suuntaviivojen mukaisia kuin tukisäännöstön liitteessäkin määrättyjä perusteita.

63 Kolmanneksi kantajan väite, jonka mukaan suuntaviivojen 3.2.3 kohtaa ei sovelleta puhtaisiin ympäristöinvestointeihin, on sekin oikeudellisesti täysin perusteeton. Tuossa määräyksessä annetaan tuen yhteensoveltuvuutta koskevat perusteet ja vahvistetaan intensiteetin enimmäistaso suhteessa siihen, mikä on investoinnin tavoite, eli onko tavoitteena mukauttaminen uusiin pakollisiin normeihin (A), rohkaiseminen menemään näitä normeja pidemmälle (B) vai ympäristönsuojelu pakollisten normien puuttuessa (C). Kantajan esittämän sen seikan nojalla, että ilmoitetun tuen intensiteetti on alhaisempi kuin A kohdassa tarkoitettu 15 prosentin intensiteettikynnys, ei kuitenkaan ole mahdollista päätellä, ettei B kohtaa, jossa intensiteettikynnys on 30 prosenttia, sovellettaisi. Ilmoitettu tuki pysyy tukena, jolla kantajaa rohkaistaan menemään pakollisia normeja pidemmälle, ja sitä on siis tarkasteltava suuntaviivojen 3.2.3.B kohdassa tarkoitettujen määräysten yhteydessä.

64 Edellä esitetystä seuraa, että aivan kuin riidanalaisessa päätöksessä todetaan, nyt kyseessä olevan tuen arvioinnin kannalta merkitykselliset oikeussäännöt ovat tukisäännöstön 3 artiklassa ja määräyksissä, joihin tässä artiklassa viitataan, eli tukisäännöstön liitteessä ja suuntaviivoissa.

65 Näin ollen väite, jonka mukaan asiassa on sovellettu vääriä oikeussääntöjä, ja väite, jonka mukaan hyvän hallinnon periaatetta on loukattu, eivät ole perusteltuja ja ensimmäinen kanneperuste on hylättävä kokonaisuudessaan.

B *Toinen kanneperuste, jonka mukaan ilmoitetun tuen tukikelvottomuutta koskeva komission arviointi on virheellinen, syrjintäkiellon periaatetta on loukattu, todistustaakka on käännetty ja perustelut puuttuvat*

1. *Asianosaisten lausumat*

66 Tällä kanneperusteella kantaja riitauttaa riidanalaisen päätöksen 25–29, 35 ja 39 perustelukappaleeseen sisältyvät, ilmoitetun tuen tukikelvottomuutta koskevat arvioinnit.

67 Kantaja toteaa aluksi, että komissio on erehtynyt todetessaan, että Italian viranomaiset eivät olleet esittäneet todisteita siitä, että ilmoitetuilla investoinneilla pyrittiin ympäristönsuojelun parantamiseen. Komissio oli virheellisesti asettanut todistustaakan Italian viranomaisille, sillä tällaisia todisteita, joiden puuttuminen oli ratkaisevan tärkeää riidanalaisen päätöksen kannalta katsoen, ei ollut koskaan pyydetty Italian viranomaisilta. Komissio oli tosin pyytänyt Italian viranomaisia esittämään asiantuntijalausunnon, mutta se ei ollut koskaan virallisesti pyytänyt Italian viranomaisilta todistetta siitä, että ilmoitetuilla investoinneilla pyrittiin ympäristönsuojelun tason parantamiseen, eikä näin ollut tapahtunut siitäkään huolimatta, että Italian viranomaiset olivat useaan otteeseen todenneet tämän tuen olevan ominaisuuksiltaan ympäristötukea. Ainoastaan silloin, kun komissio on esittänyt täsmällisen selvennyspyynnön ja lisätietojen saantipyynnön ja kun kansalliset viranomaiset eivät ole siihen vastanneet, komissio voi päätellä, että

nämä viranomaiset eivät ole perustelleet toteamuksiaan eivätkä ole esittäneet sellaisia seikkoja, joiden nojalla komissio voisi arvioida kyseistä yksittäistapausta (ks. vastaavasti asia C-241/94, Ranska v. komissio, tuomio 29.9.1996, Kok. 1996, s. I-4551, 36 ja 37 kohta).

68 Komissio vastaa tähän, että kantaja ei ota huomioon tukisäännöstön liitteen toisessa osassa olevaa a kohtaa, jonka mukaan investoijan on näytettävä toteen, että se on selvästi päättänyt valita korkeammat normit, jotka edellyttävät lisäinvestointeja. Tämä velvollisuus selittyy sillä, että EHTY:n alalla myönnettävää ympäristötukea koskevat oikeussäännöt ovat erityisen ankaria. Vaikka kantaja viittaakin aivan oikein suuntaviivojen 3.2.1 kohtaan, se ei jatkossa ole esittänyt vähäisintäkään seikkaa osoittaakseen, että sille aiheutui lisäkustannuksia, jotka olivat täysin välttämättömiä kunnianhimoisempien ympäristötavoitteiden saavuttamiseksi. Näin ollen komissio väittää, että kantajan ja Italian viranomaisten tehtäviin kuuluu näyttää toteen, että tuensaajayritys oli päättänyt valita lisäinvestointeja edellyttävät korkeammat ympäristönormit, ettei ilmoitetuilla investoinneilla ollut tuotannollisia tavoitteita, että teknisesti oli mahdollista pitää käytössä vanhat ympäristönsuojelulaitteet mukauttamalla ne uusiin tuotantolaitoksiin ja lopuksi että hyväksymisedellytykset täyttyivät. Komissio oli aloittamispäätöksessä esittänyt kaikki nämä epäilyt ja näin antanut sekä jäsenvaltiolle että kantajalle mahdollisuuden päättää, mitä näyttöä asiassa oli esitettävä, eikä erityisen asiantuntijalausunnon esittämistä ollut tarpeen nimenomaisesti pyytää.

69 Tämän jälkeen kantaja väittää komission virheellisesti katsoneen, että ilmoitetut investoinnit olivat tarpeen siitä syystä, että olemassa olevat ympäristönsuojelulaitokset olivat vanhentuneita ja ettei näitä laitoksia voitu mukauttaa uusiin tuotantolaitteisiin. Komissio oli päätellyt laitosten olevan vanhentuneita perustamatta näkemystään puolueettomiin seikkoihin ja ottamatta huomioon tukisäännöstön liitteessä määrättyä periaatetta, jonka mukaan laitteiden kuluneisuutta on

laitoksen jäljellä olevaa käyttöaikaa määritettäessä arvioitava. Komissio ei myöskään ollut ottanut huomioon 30.9.1999 päivättyä asiantuntijalausuntoa, jonka Italian viranomaiset olivat toimittaneet sille sen pyynnöstä ja joka osoitti, että ympäristölaitosten jäljellä oleva käyttöaika oli yhtä pitkä tai pidempi kuin 25 prosenttia. Lisäksi on selvää, että vanhat ympäristölaitokset pystyivät tekniseltä kannalta katsoen täysin kantamaan uusista tuotantolaitteista aiheutuvan pilaantumiskuorman.

70 Kantaja vaatii tältä osin, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin määräisi työjärjestyksen 65 ja 66 artiklassa ja EHTY:n tuomioistuimen perussäännön 25 artiklassa määrättynä asian selvittämistoimena toimitettavaksi asiantuntijatutkimuksen, jolla pyritään näyttämään toteen, että vanhat ympäristölaitokset kykenevät toimimaan yhdessä uusien tuotantolaitosten kanssa, ja tämä sen vuoksi, että riidanalaisen päätöksen laillisuus voitaisiin tarkistaa.

71 Komissio vastaa tähän väitteeseen, että kantaja sekoittaa tukisäännöstön liitteen ensimmäisen osan b kohdan ii alakohdassa tarkoitetun edellytyksen, jonka mukaan olemassa olevien laitosten jäljellä olevan käyttöajan on oltava vähintään 25 prosenttia, laitosten sellaiseen vanhentuneisuuteen, joka saattaa kannustaa yrityksiä uusimaan ne riippumatta niiden jäljellä olevasta käyttöajasta. Komissio on nyt esillä olevassa asiassa hyvinkin ottanut huomioon 30.9.1999 päivätyn asiantuntijalausunnon eikä se aseta kyseenalaiseksi toteamuksia, joiden mukaan laitosten jäljellä oleva käyttöaika oli vähintään 25 prosenttia. Riidanalainen päätös ei kuitenkaan perustu tuon edellytyksen täyttymättä jäämiseen vaan siihen, että nämä laitokset olivat vanhentuneita ja että ne olisi joka tapauksessa uusittu toteutetun tuotantolaitosten uudistamisen yhteydessä. Riidanalaisessa päätöksessä ei nimittäin pidetty uskottavana sitä, että yritys voisi uudistaa kaikki tuotantolaitoksensa pitämällä vanhat ympäristölaitteet toiminnassa, sillä asiassa ei ollut esitetty minkäänlaista näyttöä siitä, että tällainen valinta oli teknisesti mahdollinen.

72 Komissio toteaa tältä osin, että 15.2.2000 päivätyssä Italian viranomaisten kirjeessä todetaan, että tuotannonedistämisinvestoinneista ei ollut päätetty laitosten kulunei-

suuden vaan niiden vanhentuneisuuden takia, sillä nämä laitokset eivät enää vastanneet tuotannon asettamia vaatimuksia. Lisäksi 30.9.1999 päivätystä asiantuntijalausunnosta ilmenee, että ympäristöinvestoinneilla piti uudistaa, täydentää tai muuttaa osa tuotantolaitoksista. Kantaja ei ole kuitenkaan hallinnollisen menettelyn tai oikeudenkäynnin missään vaiheessa kyennyt selittämään, millainen taloudellinen ja tuotannollinen logiikka olisi saanut sen käyttämään uudelleen vanhoja ympäristölaitteita, vaikka ne tuotantolaitokset, joihin ne kuuluivat, oli uusittu.

73 Komissio toteaa asian selvittämistoimien määräämistä koskevasta kantajan vaatimuksesta, että se on tarpeeton riidan ratkaisemiseksi, koska ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei voi korvata komission arviointia omallaan ja muuttaa sen kantaa, kun otetaan huomioon komission laaja harkintavalta (asia T-86/96 R, Arbeitsgemeinschaft Deutscher Luftfahrt-Unternehmen ja Hapag Lloyd v. komissio, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen neljännen jaoston puheenjohtajan määräys 2.4.1998, Kok. 1998, s. II-641, 74 kohta).

74 Lopuksi kantaja väittää, että riidanalaisen päätöksen 28 perustelukappaleessa olevassa komission arvioinnissa, jonka mukaan investoinnit eivät ole tukikelpoisia, koska yrityksen oli pitänyt tehdä uusia ympäristöinvestointeja siitä syystä, että laitos sijaitsee taajaan asutulla alueella, ja koska näin ollen nämä investoinnit olivat taloudelliselta kannalta katsoen välttämättömiä kantajan toimintojen jatkamiseksi, on siinäkin vakavia virheitä ja se on osoittautunut syrjiväksi.

75 Kantajan mukaan tämä arviointi ei ole perusteltu, koska kantajalla ei ollut oikeudellista velvollisuutta keskeyttää toimintaansa, jollei ympäristötöitä toteutettu, sillä se noudatti jo voimassa olevia ympäristönormeja. Lisäksi Italian viranomaisten 15.2.2000 päivättyä kirjettä, jossa komission mainitsemat tiedot olivat, oli tulkittu

virheellisesti, sillä siitä ei ilmene, ettei yrityksen rinnakkaiselo Piombinon keskustan kanssa olisi ilman ilmoitettuja investointeja ollut enää mahdollista, vaan ainoastaan, että ympäristöinvestointien toteuttamisella olisi voitu sittemmin helpottaa tätä rinnakkaiseloa.

76 Kantaja pohtii lisäksi, onko olemassa muita tapauksia, joissa komission riidanalaisen päätöksen 28 perustelukappaleessa mainitsemaa periaatetta olisi sovellettu. Kantajan mukaan Italian Acciaierie di Bolzano SpA. -nimiselle terästeollisuusyritykselle suunnittelemasta tuesta 28 päivänä lokakuuta 1998 tehty komission päätös 2000/66/EHTY (EYVL 2000, L 23, s. 65) on ainoa ennakkotapaus. Tuossa asiassa tehty ratkaistu oli päinvastainen komission riidanalaisessa päätöksessä tekemän ratkaisun kanssa. Tästä seuraa, että riidanalainen päätös sisältää vakavaa epäyhdenvertaista kohtelua suhteessa muihin samanlaisiin tapauksiin.

77 Komissio vastaa tähän, että kantaja sekoittaa olemassa olevien laitosten mukauttamiseen tarkoitettuun tukeen sovellettavat periaatteet periaatteisiin, joita sovelletaan tukeen, jolla pyritään rohkaisemaan yrityksiä menemään näitä normeja pidemmälle. Tässä tapauksessa ei ollut uusia pakollisia normeja ja näin ollen huomioon otettava määräävä seikka on se, että yritys joutui erittäin voimakkaan sosiaalisen paineen alaiseksi, mikä pakotti sen tekemään kyseiset investoinnit, jotta se olisi voinut jatkaa tuotantoaan Piombinossa. Asiassa Acciaierie di Bolzano tehtyä päätöstä ei myöskään voida verrata nyt esillä olevaan asiaan, sillä tuossa asiassa yritys oli näyttänyt toteen, että se oli toteuttanut investointeja, joiden ansiosta voimassa olevien ympäristöalan normien edellyttämä vähimmäistaso selvästi ylitettiin.

78 Kantaja väittää lisäksi, että riidanalainen päätös on puutteellisesti perusteltu, sillä komissio ei ole esittänyt perusteluja eikä niitä objektiivisia seikkoja, jotka ovat saaneet sen katsomaan, että ilmoitetut investoinnit liittyivät tuotantoon eivätkä ympäristönsuojeluun. Riidanalaisessa päätöksessä rajoitutaan näin kiistämään ilmoitettujen investointien ympäristöllinen tavoite, jonka Italian viranomaiset olivat katsoneet sillä olevan, ja jätetään perustelematta tämä eriävä mielipide sekä esittämättä sellaisia muita teknisiä seikkoja, joilla näiden viranomaisten esittämä asiantuntijalausunto, jonka mukaan ilmoitetut interventiot olivat selvästi ympäristöllisiä, olisi voitu kiistää. Riidanalaisessa päätöksessä ei myöskään esitetä syitä

siihen, miksi vanhat ympäristölaitokset olisi pitänyt joka tapauksessa uusia, eikä syitä siihen, miksi nämä laitokset eivät olleet teknisesti yhteensoveltuvia uusien tuotantolaitteiden kanssa. Lopuksi riidanalaisessa päätöksessä ei mainita, miltä osin Italian viranomaisten vastaukset olivat riittämättömiä. Komissio ei voi jättää huomiotta sille toimitettuja asiakirjoja, ja sen olisi pitänyt lausua näistä asiakirjoista joko siten, että se hyväksyy Italian viranomaisten esittämät vaatimukset, tai siten, että se hylkää ne teknisesti, ja noudattaa näin velvollisuuttaan ottaa kantaa jäsenvaltion esittämiin vastalauseisiin ja huomautuksiin (yhdistetyt asiat T-298/97, T-312/97, T-313/97, T-315/97, T-600/97–T-607/97, T-1/98, T-3/98–T-6/98 ja T-23/98, Alzetta ym. v. komissio, tuomio 15.6.2000, Kok. 2000, s. II-2319, 105 kohta).

79 Komissio väittää, ettei perusteluvelvollisuus ole ehdoton ja ettei sillä ole velvollisuutta ottaa kantaa kaikkiin niihin tosiseikkoihin ja oikeudellisiin seikkoihin, joihin asianomaiset ovat vedonneet, vaan sen on ainoastaan otettava huomioon kaikki asian kannalta merkitykselliset seikat. Perustelujen epätäydellisyys ei sekään aina johda kumoamiseen, jos ne perustelut, jotka on esitetty, tarjoavat riittävän perustan toimenpiteen toteuttamiselle (asia 119/86, Espanja v. neuvosto, tuomio 20.10.1987, Kok. 1987, s. 4121). Komissio väittää tässä suhteessa, ettei sitä voida moittia siitä, ettei se nyt esillä olevassa asiassa ole esittänyt tarvittavia perusteluita sovellettavien oikeussääntöjen ulkopuolisista muuttujista eikä niistä seikoista, joiden toteennäyttäminen ei kuulu komissiolle vaan jäsenvaltiolle ja tuensaajayritykselle. Komissio on joka tapauksessa aloittamispäätöksessä täydellisesti ja yksityiskohtaisesti esittänyt epäilynsä ja ilmoittanut ne kohdat, joista Italian viranomaisten ja kantajan piti esittää tarvittava näyttö, mitä ne eivät tehneet.

2. *Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta*

a) Alustavia huomautuksia

80 Kun kyse on kumoamiskanteesta, joka on nostettu komission EHTY:n perustamissopimuksen nojalla tekemästä päätöksestä, HT 33 artiklan toisessa virkkeessä

määrätään, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei "saa tutkia sitä taloudellisista tosiseikoista tai olosuhteista johtuvaa tilanteen arviointia, jonka perusteella [päätös on tehty] ellei ole kanneltu siitä, että komissio on käyttänyt harkintavaltaa väärin taikka ilmeisesti jättänyt noudattamatta [EHTY:n] perustamissopimuksen määräyksiä tai sen soveltamista koskevaa oikeussääntöä".

81 Komissio on riidanalaisen päätöksen 24 perustelukappaleessa todennut, että nyt esillä olevaa asiaa on arvioitava tukisäännöstön liitteen toisen osan a kohdassa, jossa viitataan myös tukisäännöstön liitteen ensimmäisen osan b kohdan ii alakohdassa esitettyihin perusteisiin, esitettyjen perusteiden valossa. Tältä osin on syytä muistuttaa, että näissä määräyksissä vahvistetut perusteet ovat seuraavat. Ensinnäkin kun yritykset haluavat uudistaa laitoksensa, kyseisille investoinneille ei lähtökohtaisesti voida myöntää ympäristötukea, jos niiden tarpeellisuus aiheutuu taloudellisista syistä tai siitä, että laitokset ovat vanhentuneita. Olemassa olevien laitosten jäljellä olevan käyttöajan on oltava vähintään 25 prosenttia niiden kokonaiskäyttöajasta. Toiseksi yritystä on kyseisellä tuella rohkaistava "parantamaan merkittävästi" ympäristönsuojelua. Tämä merkittävä parantaminen voi toteutua siten, että investoija osoittaa, että se on tehnyt selvän päätöksen korkeammista normeista, minkä vuoksi lisäinvestointi oli tarpeen, toisin sanoen, että olemassa oli kustannuksiltaan halvempi ratkaisu, joka täytti uudet ympäristönormit.

82 Suuntaviivojen 3.2.1 kohdasta ilmenee periaate, jonka mukaan "tuki, jonka väitetään olevan ympäristönsuojelutukea mutta joka todellisuudessa on yleistä investointitukea", ei kuulu näiden suuntaviivojen soveltamisalaan. Tästä kohdasta ilmenee näin sama logiikka kuin edellä mainitusta tukisäännöstön liitteen mukaisesta ensimmäisestä perusteesta.

83 Myöskin on syytä muistuttaa, että kun komissio päättää aloittaa muodollisen tutkintamenettelyn, jäsenvaltion ja mahdollisen tuensaajan tehtävänä on esittää perustelunsa, joilla ne pyrkivät osoittamaan, että tukihanke vastaa perustamissopi-

muksen mukaisia poikkeuksia, koska tuon menettelyn tavoitteena on juuri se, että komissio saa kaikki tarvittavat, asiaa koskevat tiedot (ks. vastaavasti asia 84/82, Saksa v. komissio, tuomio 20.3.1984, Kok. 1984, s. 1451, Kok. Ep. VII, s. 545, 13 kohta).

84 Vaikka komissiolla onkin velvollisuus muotoilla selkeästi epäilynsä tuen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille, kun se aloittaa muodollisen menettelyn, jotta jäsenvaltio ja ne, joita asia koskee, voivat parhaalla mahdollisella tavalla vastata tähän epäilyyn, tämä ei kuitenkaan muuta sitä, että näiden epäilyjen hälventäminen ja sen osoittaminen, että investointi täyttää tuen myöntämisedellytykset, kuuluu tuen myöntäjän ja tarvittaessa sen saajan tehtäviin (ks. vastaavasti ja analogisesti asia C-17/99, Ranska v. komissio, tuomio 22.3.2001, Kok. 2001, s. I-2481, 41 ja 45–49 kohta). Italian tasavallan ja kantajan tehtävänä oli siis osoittaa, että kyseiset investoinnit olivat ympäristötukikelpoisia, ja erityisesti, että niillä oli suuntaviivoissa ja tukisäännöstössä vaadittu ympäristönsuojelullinen tavoite (ks. vastaavasti ja analogisesti yhdistetyt asiat C-278/92–C-280/92, Espanja v. komissio, tuomio 14.9.1994, Kok. 1994, s. I-4103, 49 kohta ja asia C-113/00, Espanja v. komissio, tuomio 19.9.2002, Kok. 2002, s. I-7601, 70 kohta).

85 Komissio katsoo riidanalaisessa päätöksessä, etteivät ne ympäristöinvestoinnit, jotka Lucchini oli toteuttanut koksaamoossa, terästehtaassa ja masuunissa, olleet ympäristötukikelpoisia, koska niiden toteuttaminen oli tuotannon edistämiseen tarkoitettujen investointien syy tai seuraus ja koska Italian viranomaiset eivät olleet osoittaneet, että investoinnit olivat seurausta yrityksen harkitusta päätöksestä parantaa ympäristönsuojelun tasoa (29 perustelukappale). Komissio tukeutuu tässä tarkoituksessa seuraaviin seikkoihin: näiden investointien toteuttaminen oli seurausta tarpeesta varmistaa toiminnan jatkuminen taajaan asutulla alueella (28 perustelukappale), ja koska tuotantolaitoksen uudistaminen johtui sen teknisestä vanhentuneisuudesta, oli vaikeaa hyväksyä väitettä siitä, että vanhat ympäristönsuojelulaitteet olisi voitu pitää kunnossa ja että niitä olisi voitu käyttää uuden tuotantolaitoksen yhteydessä (26 ja 29 perustelukappale).

b) Kysymys siitä, oliko ilmoitettujen ympäristöinvestointien tavoitteena taajaan asutulla alueella sijaitsevan yrityksen toiminnan jatkamisen mahdollistaminen

86 Riidanalaisesta päätöksestä ilmenee, että Italian viranomaiset olivat ilmoittaneet, että ympäristönsuojelun tason parantaminen todettiin välttämättömäksi jo ennen tuotantolaitosten uudistamista ja järkeistämistä koskevan investointisuunnitelman laatimista, koska tehdas sijaitsee taajaan asutulla alueella. Näin ollen riidanalaisen päätöksen mukaan komissio voi päätellä ainoastaan sen, että "ympäristönsuojeluinvestoinnit olivat tarpeen, jotta yritys voisi jatkaa taloudellista toimintaansa; tämän mukaan investointien tärkein peruste oli taloudellinen" (28 perustelukappale).

87 Se seikka, että kantajan laitos sijaitsee taajaan asutulla alueella, ei kuitenkaan millään tavoin pakottanut sitä tekemään uusia investointeja "taloudellisista syistä", koska kantajalla oli ainoastaan velvollisuus noudattaa voimassa olevia pakollisia normeja. Tätä taustaa vasten on ymmärrettävä Italian viranomaisten hallinnollisen menettelyn aikana komissiolle esittämä toteamus siitä, että kantaja halusi mennä pidemmälle kuin pakolliset normit edellyttivät mahdollistaakseen "terästeollisuuden ja sen tarjoaman työllisyyden rinnakkaiselon siihen liittyvän sosiaalisen todellisuuden kanssa" (ensimmäistä tukihanketta koskevan ensimmäisen ilmoituksen 9 kohdan ensimmäinen kohta). Tältä osin on kiistatonta, että Piombinon tehtaan olemassa olevat laitokset olivat voimassa olevien pakollisten normien mukaisia.

88 Komissio ei näin ollen voi päätellä siitä, että kantaja halusi mennä pidemmälle kuin voimassa olevat pakolliset normit edellyttivät ja myötävaikuttaa merkittävästi ympäristönsuojeluun ja että se menetteli näin voidakseen vastata laitoksensa läheisyydessä asuvien ihmisten huolenaiheisiin, että tämä investointi "olisi ollut tarpeellinen joka tapauksessa taloudellisista syistä" siten kuin tukisäännöstön liitteen ensimmäisessä osassa olevassa b kohdan ii alakohdassa tarkoitetaan.

89 Näin ollen ja ilman että on tarpeen lausua väitteestä, jonka mukaan syrjintäkiellon periaatetta on loukattu suhteessa asiassa Acciaierie di Bolzano annettuun tuomioon, on syytä päättää, että todetessaan riidanalaisen päätöksen 28 perustelukappaleessa, että ympäristöinvestointi oli ollut tarpeellinen, jotta kantaja oli voinut jatkaa taloudellista toimintaansa, ja että investoinnin määräävä syy oli näin ollen taloudellinen, komissio on virheellisesti tukeutunut perusteeseen, jota ei esiinny tähän tarkoitukseen sovellettavien perusteiden joukossa. Kyseisessä perustelukappaleessa on siis oikeudellinen virhe.

c) Kysymys siitä, oliko ympäristöinvestointien toteuttaminen tuotannon edistämiseen tarkoitettujen investointien syy tai seuraus; Italian viranomaisten esittämä näyttö ja halvemman ratkaisun mahdollisuus

i) Investoinnit koksaamoon

– Kysymys siitä, oliko koksaamoinvestointien toteuttaminen tuotannon edistämiseen tarkoitettujen investointien syy tai seuraus

90 Aivan aluksi on syytä muistuttaa, että Piombinon tehtaalla vuonna 1997 toteutettu tuotantolaitosten uudistamista ja järkeistämistä koskeva investointisuunnitelma koski, kuten edellä 18 kohdassa on todettu, yhtäältä masuunin korvaamista valuraudan tuotantolaitteiden osalta uudella masuunilla (10 perustelukappale) ja toisaalta olemassa olevien terästehtaan konvertteireiden vaihtamista uusiin konvertteireihin (11 perustelukappale). Ne tuotantotoimet, jotka saatettiin komission tietoon 10.12.1997 päivätyllä kirjeellä Italian viranomaisten antamien, tällä tehtaalla toteutettuihin kahteen tuotannon edistämiseen tarkoitettuun investointihankkeeseen liittyvän kahden ilmoituksen yhteydessä, eivät koskeneet koksaamoa.

91 Komissio katsoi aloittamispäätöksessä olevan epäilyksenalaista, että koksaamon osalta ilmoitetut investoinnit – eli ekologista nauhakuljetinta käyttävä uusi hiilenkuljetusjärjestelmä, uunien täyttöjärjestelmät, uunin sinetöinti erityisellä keraamisella saumauksella, koksitilojen uudet ovet, täydentävä sähkökaappi ja koksaamon 27 uunin akkujen lataamissuunnitelmaan tehtävät mukautukset – olivat yksinomaan ympäristönsuojeluun tarkoitettuja investointeja eivätkä vaikuttaneet tuotantoprosessiin (ks. aloittamispäätös, s. 9, vasemmanpuoleinen palsta, kolmas kohta, toinen virke). Näin menetellessään komissio ei väittänyt, että investoinneilla oli tarkoitus korvata koksaamon tuotantolaitokset, vaan epäili vain niiden yksinomaista ympäristönsuojelutarkoitusta ja sitä, etteivät ne vaikuttaneet tuotantoprosessiin.

92 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo kuitenkin, ettei tällä ajatuksenkululla ole merkitystä sovellettavat oikeussäännöt huomioon ottaen, sillä vaikka tukisäännöstön liitteessä kielletäänkin sellainen investointituki, joka olisi joka tapauksessa ollut tarpeellinen taloudellisista syistä tai laitoksen vanhentuneisuuden perusteella, tässä liitteessä ei kielletä investointitukea, joka saattaa vaikuttaa tuotantoprosessiin. Tässä tapauksessa tukisäännöstön liitteessä vaaditaan nimittäin vain, että tuotantokustannusten alentumisesta saatavat edut vähennetään. Näin ollen, jotta ilmoitetut investoinnit olisivat ympäristötukikelpoisia, ei ole tarpeen, että ne palvelevat yksinomaan ympäristönsuojelua eivätkä mitään muuta tavoitetta ja ettei niistä aiheudu mitään seurauksia tuotantokapasiteetille. Ympäristönsuojeluun tarkoitettua investointia ei voida julistaa tukikelvottomaksi yksinomaan sen vuoksi, että se saattaa vaikuttaa tuotantoon.

93 Joka tapauksessa on todettava, että tätä ajatuksenkulkua ei seurata riidanalaisessa päätöksessä, sillä siinä rajoitutaan katsomaan, että koksaamoinvestointien toteuttaminen oli – samoin perustein kuin muidenkin Italian viranomaisten kantajan osalta ilmoittamien investointien toteuttaminen – tuotannon edistämiseen tarkoitettujen investointien syy tai seuraus. Tätä perustelua voidaan täsmentää aloittamispäätöksellä, jossa todetaan, että vaikka ilmoitetut investoinnit eivät suoraan liittyneetkään

uusiin tuotantolaitteisiin, ne olivat olleet välttämättömiä, jotta varmistettaisiin tuotantolaitosten uudenaikaistamis- ja laajentamisinvestointien pitkäaikainen kannattavuus tai mahdollistettaisiin uuden tuotantokapasiteetin käyttö (ks. aloittamispäätös, s. 3, vasemmanpuoleinen palsta, toiseksi viimeinen kohta, toinen virke).

94 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo silti, että riidanalaisessa päätöksessä on virheellisesti todettu, että koksaamoinvestointien toteuttaminen oli tuotannon edistämiseen tarkoitettujen investointien syy tai seuraus. Edellä mainituista, Piombinon tehtaalla toteutettuja, tuotannon edistämiseen tarkoitettuja investointihankkeita koskevista Italian viranomaisten ilmoituksista ilmenee näet, etteivät nämä tuotannonedistämisinvestoinnit koskeneet koksaamoa, masuunista ja terästehtaasta poiketen. Tämän toteamuksen vuoksi riidanalainen päätös on tältä osin virheellinen, sillä koksaamoon ei ole tehty tuotannonedistämisinvestointeja.

95 Muutoin on syytä todeta, että vaikka riidanalaista päätöstä ja aloittamispäätöstä pitäisi tulkita siten, että koksaamoinvestoinnit olivat masuunin ja terästehtaan tuotantolaitteistojen uudistamisen välttämätön syy tai seuraus, on todettava, ettei riidanalaisessa päätöksessä tai aloittamispäätöksessä ole yhtään sellaista mainintaa, jolla tällaista arviointia voitaisiin perustella, ja että riidanalaisen päätöksen perustelut ovat näin ollen puutteelliset.

96 Lopuksi on todettava, että vaikka riidanalaista päätöstä ja aloittamispäätöstä pitäisikin tulkita siten, että koksaamoinvestoinnit olivat yleensä masuunin ja terästehtaan tuotantolaitteistojen uudistamisen välttämätön syy tai seuraus, komissio on koko hallinnollisen menettelyn ajan saanut Italian viranomaisilta yksityiskohtaisia selvityksiä koksaamoa koskevien eri investointien ympäristöominaisuuksista muun muassa siltä osin kuin kyse on siitä tavasta, jolla näillä investoinneilla vähennettäisiin kaasu- ja pölypäästöjä, ja ettei komissio nämä selvitykset saatuaan voinut rajoittua ilman perusteluja toteamaan, että koksaamoin-

vestointien toteuttaminen oli tuotannon edistämiseen tarkoitettujen investointien syy tai seuraus. Tältä osin on syytä muistuttaa, että tukisäännöstön liitteessä määrätään, että komissio käyttää riippumattomia asiantuntijoita ympäristönsuojeluun myönnettäviä valtiontukiasioita tutkiessaan, minkä vuoksi komissiolla olisi ollut mahdollisuus täsmentää lausumiaan tältä osin.

– Italian viranomaisten esittämä näyttö

97 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo myös, että riidanalaisessa päätöksessä todetaan virheellisesti, etteivät Italian viranomaiset ole esittäneet näyttöä osoittaakseen, että koksaamon ympäristöinvestoinnit perustuivat yrityksen harkittuun päätökseen parantaa ympäristönsuojelun tasoa. Italian viranomaisten hallinnollisessa menettelyssä toimittamista useista asiakirjoista ilmenee nimittäin, että nämä viranomaiset ovat useaan otteeseen toimittaneet komissiolle selvityksiä, joiden avulla kantajan tahto saattaa koksaamo pakollisia normeja korkeampien ympäristönormien mukaiseksi ympäristönsuojelua merkittävästi parantaakseen on ollut mahdollista todeta.

98 Ensimmäistä ja toista tukihanketta koskevat Italian viranomaisten 16.3. ja 29.11.1999 päivätyt ilmoitukset sisälsivät kuvauksen koksaamoon suunnitelluista investoinneista (ks. 16.3.1999 päivätty kirje ja 29.11.1999 päivätyn kirjeen 9 kohta) ja esityksen niistä ympäristöeduista, jotka näillä investoinneilla saatettaisiin saavuttaa (ks. 16.3.1999 päivätyn kirjeen 10 kohta ja 29.11.1999 päivätyn kirjeen 10 kohta).

99 Vastatessaan komission 19.4.1999 esittämään nimenomaiseen pyyntöön, jossa se pyysi, että sille toimitettaisiin tiedot siitä ympäristön pilaamistasosta, joka olemassa olevilla laitteistoilla oli aiheutettu, ja pilaamistasoista, jotka suunnitelluilla interventioilla saavutettaisiin voimassa oleviin pakollisiin normeihin nähden, Italian

viranomaiset ovat ilmoittaneet vaaditut tiedot 29.11.1999 päivätyn kirjeensä liitteessä. Tuossa liitteessä oli koksaamoa ja tätä laitosta koskevaa jokaista investointia koskeva taulukko, jossa eriteltiin yksityiskohtaisesti ensinnäkin pakollisten normien mukaan noudatettavat päästötasot, toiseksi olemassa olevien laitosten saavuttamat päästötasot ja kolmanneksi ne päästötasot, jotka ilmoitetuilla investoinneilla piti saavuttaa. Nämä tiedot on otettu aloittamispäätökseen. Tuosta taulukosta ilmenee yhtäältä, että koksaamon olemassa olevat laitteistot olivat päästöjä koskevien pakollisten normien mukaisia, ja toisaalta, että suunniteltujen interventioiden jälkeen saavutettavat tasot olivat alhaisempia kuin olemassa olevilla laitteistoilla saavutetut tasot ja siis myös alhaisempia kuin pakollisten normien mukaiset tasot.

100 Lisäksi vastatessaan erääseen toiseen, komission 19.4.1999 esittämään pyyntöön, jossa pyydettiin riippumattoman asiantuntijatutkimuksen toimittamista sen osoittamiseksi, ettei ilmoitettu tuki vastannut investointeja, jotka joka tapauksessa olivat olleet välttämättömiä laitosten vanhentuneisuuden vuoksi, ja että näiden laitosten jäljellä oleva käyttöaika oli vielä riittävän pitkä (vähintään 25 prosenttia tukisäännöstön liitteen mukaan), Italian viranomaiset ovat lähettäneet asiantuntijalausunnon. Siitä ilmenee, että niiden laitteistojen jäljellä oleva käyttöaika, joita ilmoitettu tuki koski, oli pidempi kuin 25 prosenttia. Tuossa lausunnossa tutkitaan myös kaikki suunnitellut työt interventiota edeltävän ja sen jälkeisen tilanteen selvittämiseksi. Tässä tutkimuksessa kuvataan selkeästi, mitä kuhunkin interventioon kuuluu, ja siinä määritellään se parannus, joka näillä investoinneilla pitäisi saavuttaa.

101 Vastatessaan komission myöhemmin 17.1.2000 esittämään pyyntöön, jossa pyydettiin ilmoittamaan toisessa tukihankkeessa suunnitelluista interventioista aiheutuvien ympäristöpäästöjen tasot koksaamossa pakollisiin normeihin ja aikaisemmin suoritettuihin investointeihin nähden ja kussakin laitoksessa tehdyn mukauttamisen tyyppi, Italian viranomaiset ilmoittivat vaaditut tiedot 15.2.2000 päivätyssä kirjeessään. Aloittamispäätökseen ("Investointien vaikutukset ympäristöön", taulukko 1) on otettu koksaamoon suunnitelluista eri investoinneista ensinnäkin

pakollisten normien edellyttämät päästötasot; toiseksi pilaamistaso ennen ensimmäisessä tukihankkeessa tarkoitettuja investointeja; kolmanneksi ensimmäisessä tukihankkeessa tarkoitettujen investointien vuoksi saavutettu päästötaso ja neljänneksi päästötaso, joka piti saavuttaa toisessa tukihankkeessa ilmoitetuilla investoinneilla. Kyseisestä taulukosta ilmenee, että päästötaso alentui noin 25 prosentilla siitä, mikä se oli ennen ensimmäistä hanketta, toisen hankkeen päättymiseen mennessä.

102 Komissio ei ole kuitenkaan aloittamispäätöksessä eikä riidanalaisessa päätöksessä esittänyt sellaisia perusteluja, joilla voitaisiin kiistää Italian viranomaisten todisteina esittämät tiedot, joista koksaamoon suunnitelluista investoinneista aiheutuvat erilaiset ympäristöhyödyt ilmenivät yksityiskohtaisesti ja määrällisesti mitattavissa olevalla tavalla.

103 Näin ollen riidanalainen päätös on riittämättömästi perusteltu, kun siinä edellä mainittuja seikkoja tarkastelematta todetaan, että Italian viranomaiset eivät ole esittäneet mitään näyttöä osoittaakseen, että koksaamon ympäristöinvestoinnit olivat seurausta harkitusta päätöksestä parantaa ympäristönsuojelun tasoa.

– Halvemman ratkaisun olemassaolo

104 Siitä kysymyksestä, olisiko halvempi ratkaisu ollut olemassa tai olisiko entisiä ympäristönsuojelulaitteita voitu käyttää "uuden tuotantolaitoksen" yhteydessä, on todettava vain, etteivät Italian viranomaisten 10.12.1997 komissiolle ilmoittamat tuotannonedistämisinvestoinnit koskeneet koksaamoa, masuunista ja terästehtaasta poiketen.

105 Koska tällaisia tuotannonedistämisinvestointeja ei ollut tehty ja ottaen huomioon koksaamon vanhojen laitteistojen jäljellä oleva käyttöaika, joka oli todistettu komission pyynnöstä esitetyllä asiantuntijalausunnolla, sekä Italian viranomaisten esittämät tiedot, joiden avulla oli mahdollista vertailla ympäristön pilaamistasoja ennen ilmoitettuja investointeja ja niiden jälkeen, nuo viranomaiset saattoivat siis hyvinkin väittää, että koksaamon ympäristönsuojelulaitteet voivat vielä toimia ja että ne näin olivat halvin ratkaisu voimassa olevien ympäristönormien noudattamiseksi. Näin ollen komission tehtävänä oli osoittaa, ettei vanhoja ympäristönsuojelulaitteita voitu enää käyttää.

106 Näin ollen riidanalainen päätös on riittämättömästi perusteltu, kun siinä todetaan, että "ei myöskään ole osoitettu, että entisiä laitteita olisi todella voitu käyttää uuden tuotantolaitoksen yhteydessä" (riidanalaisen päätöksen 26 perustelukappale), tai että "kun teknisesti vanhentunut tuotantolaitos on vaihdettu uuteen, on vaikea väittää, että siihen kuuluneita ympäristönsuojelulaitteita olisi voitu edelleen käyttää normaalisti" (27 perustelukappale).

– Kysymys siitä, mahdollistettiinko koksaamoinvestoinneilla ympäristönsuojelun tason merkittävä parantaminen

107 Riidanalaisessa päätöksessä (35 perustelukappale) todetaan, että marraskuussa 1999 ilmoitetusta toisesta investointihankkeesta seurannutta ympäristönsuojelun tason parantumista on verrattava maaliskuussa 1999 ilmoitetusta ensimmäisestä hankkeesta seuranneeseen parantumiseen eikä ensimmäistä hanketta edeltäviin tasoihin. Riidanalaisessa päätöksessä todetaan tältä osin, että "Italian viranomaiset eivät kuitenkaan ilmoittaneet investointien toista osaa ensimmäisen ilmoituksen liitteenä" ja että Italian viranomaiset itsekin "esittivät saastumisen lähtöarvoiksi tulokset, jotka

oli saavutettu maaliskuussa [1999] ilmoitettujen investointien avulla". Tällä perusteella päätöksessä katsotaan, ettei toisella tukihankkeella ollut saavutettu merkittävää parantumista, mikä johtaa päättelemään, että toisessa tukihankkeessa ilmoitetuille investoinneille ei voida myöntää ympäristötukea.

108 Nämä lausumat ovat tosiseikkoja koskevilta osiltaan virheellisiä. On erheellistä sanoa, etteivät Italian viranomaiset ilmoittaneet investointien toista osaa ensimmäisen ilmoituksen liitteenä, koska ensimmäinen tukihanke ilmoitettiin alun perin 16.3.1999 ja esitettiin 29.11.1999 yhdessä toisen tukihankkeen kanssa. Nämä kaksi hanketta liittyvät kiinteästi toisiinsa. Sekä ensimmäisen että toisen tukihankkeen tavoitteena on nimittäin hiilipöly- ja kaasupäästöjen poistaminen. Pölyjen poistamiseksi näissä kahdessa hankkeessa suunniteltiin uusien ympäristönsuojelulaitteiden asentamista panostuslaitteisiin ja siiloon (ensimmäisen tukihankkeen toimenpide A.4 ja toisen tukihankkeen toimenpide A.1). Samalla tavoin kaasupäästöjen poistamiseksi näissä kahdessa hankkeessa suunniteltiin uusien ympäristönsuojelulaitteiden asentamista koksitilojen oviin (ensimmäisen tukihankkeen toimenpiteet A.6–A.8 ja toisen tukihankkeen toimenpiteet A.3–A.6).

109 Vastatessaan komission 17.1.2000 esittämiin, toisessa tukihankkeessa koksaamoon suunniteltuja interventioita koskeviin kysymyksiin Italian viranomaiset totesivat lisäksi nimenomaisesti 15.2.2000 päivätyssä kirjeessään, että "koksaamoa koskevalla toimenpiteellä, jonka toteuttamista kyseisellä hankkeella suunnitellaan, jatketaan aikaisemmin ilmoitettua toimenpidettä (nro 145/99)" ja että vaikka tuosta toimenpiteestä oli päätetty myöhemmin ja itsenäisesti, sen "tavoitteena on optimoida aikaisemmilla toimenpiteillä saavutetut tulokset vähentämällä edelleen sellaisten päästöjen aiheuttamia pilaantumistasoja, joita ei voida puhdistaa". Italian viranomaiset totesivat myös aloittamispäätöstä koskevissa huomautuksissaan, että "vaikka koksaamon ympäristöinvestoinnit on ilmoitettu kahdessa vaiheessa, ne on sittemmin toteutettu yhden ainoan ohjelman puitteissa; näin ollen ne päästörajoihin

liittyvät tulokset, joita on verrattava aikaisempaan tilanteeseen, ovat ne, jotka saatiin viimeisen investoinnin toteuttamisen jälkeen".

110 Riidanalaisessa päätöksessä ei lisäksi voida väittää, että Italian viranomaiset ovat pitäneet alkuperäisinä pilaamistasoina tasoja, jotka oli saatu maaliskuussa 1999 ilmoitetuilla investoinneilla, ottamatta huomioon sitä seikkaa, että näin menetellessään Italian viranomaiset ovat vain antaneet komissiolle ne tiedot, joita se oli niiltä pyytänyt. Italian viranomaiset ovat näet 15.2.2000 päivätyllä kirjeellä esittäneet taulukon, jossa esitettiin yksityiskohtaisesti se päästötaso, joka pakollisten normien mukaan oli saavutettava, taso ensimmäisen hankkeen jälkeen ja taso toisen hankkeen jälkeen, ja se menetteli näin vastatakseen komission 17.1.2000 päivätyssä kirjeessä esitettyihin pyyntöihin.

111 Tästä seuraa, että riidanalaisen päätöksen perustelut ovat puutteelliset niiltä osin kuin niissä rajoitutaan katsomaan, että investointien tuloksia on toisella tukihankkeella saavutetun ympäristönsuojelun tason parantumisen osalta verrattava ensimmäisestä hankkeesta saatuihin tuloksiin ja ennen ensimmäistä hanketta olemassa olleeseen tilanteeseen, ilmoittamatta niitä seikkoja, jotka saivat komission olemaan eri mieltä Italian viranomaisten hallinnollisessa menettelyssä esittämistä syistä.

– Koksaamoa koskeva päätelmä

112 Edellä olevasta ilmenee, että riidanalaisessa päätöksessä on koksaamoon liittyvien, Italian viranomaisten ilmoittamien investointien osalta virhe seuraavista syistä.

113 Ensiksikin toteamus, jonka mukaan ympäristöinvestointien toteuttaminen oli tuotannon edistämiseen tarkoitettujen investointien syy tai seuraus, on virheellinen

koksaamon osalta, koska Italian viranomaiset eivät olleet ilmoittaneet tätä laitosta koskevista tuotannonedistämisinvestoinneista, ja se on riittämättömästi perusteltu HT 15 artikla huomioon ottaen siinä mielessä, että riidanalaisessa päätöksessä ei kerrota, miten – Italian viranomaisten tältä osin antamat selvitykset huomioon ottaen – koksaamoinvestoinnit on voitu toteuttaa siten, että ne ovat olleet masuunin ja terästehtaan tuotantolaitosten uudistamiseen tarkoitettujen investointien välttämätön syy tai seuraus, taikka yleensäkin tuotannon edistämiseen tarkoitettujen investointien syy tai seuraus.

114 Toiseksi toteamus, jonka mukaan Italian viranomaiset eivät ole esittäneet mitään näyttöä osoittaakseen, että koksaamon ympäristöinvestoinnit olivat seurausta harkitusta päätöksestä parantaa ympäristönsuojelun tasoa, on HT 15 artikla huomioon ottaen riittämättömästi perusteltu, koska riidanalaisessa päätöksessä ei tutkita Italian viranomaisten hallinnollisessa menettelyssä tältä osin esittämiä seikkoja.

115 Kolmanneksi toteamukset, joiden mukaan ei "ole osoitettu, että entisiä laitteita olisi todella voitu käyttää uuden tuotantolaitoksen yhteydessä", ja "kun teknisesti vanhentunut tuotantolaitos on vaihdettu uuteen, on vaikea väittää, että siihen kuuluneita ympäristönsuojelulaitteita olisi voitu edelleen käyttää normaalisti", ovat HT 15 artikla huomioon ottaen riittämättömästi perusteluja, koska riidanalaisessa päätöksessä ei ilmoiteta niitä syitä, joiden vuoksi Italian viranomaisten tältä osin hallinnollisessa menettelyssä esittämiä seikkoja ei voida hyväksyä.

116 Neljänneksi toteamus, jonka mukaan investointien tulosta on koksaamoon liittyvällä toisella tukihankkeella saavutetun ympäristönsuojelun tason parantumisen osalta verrattava ensimmäisestä hankkeesta saatuihin tuloksiin ja ennen ensimmäistä hanketta olemassa olleeseen tilanteeseen, on virheellinen siltä osin, että komissio ei

ilmoita niitä syitä, joiden vuoksi se on katsonut, että sen täytyy olla hyväksymättä Italian viranomaisten tältä osin hallinnollisessa menettelyssä esittämiä seikkoja.

ii) Masuunia ja terästehdasta koskevat investoinnit

117 Italian viranomaisten ilmoittamia, masuunia ja terästehdasta koskevia investointeja koskevaa kantajan väitettä, jonka mukaan komissio on virheellisesti katsonut, etteivät Italian viranomaiset olleet esittäneet todisteita siitä, että investoinnit perustuivat yrityksen harkittuun päätökseen parantaa ympäristönsuojelun tasoa, ei voida hyväksyä.

118 Toisin kuin koksaamoa koskevien investointien, joihin ei liittynyt uusia tuotantolaitoksia, osalta on asian laita, sen osoittaminen, etteivät masuunin ja terästehtaan ympäristönsuojelulaitteita koskevat investoinnit perustuneet taloudellisiin syihin, oli ollut välttämätöntä näiden samojen laitosten tuotantolaitteissa tehtyjen muutosten vuoksi.

119 On tosin totta, että Italian viranomaiset ovat toimittaneet komissiolle seikkoja, joiden avulla on voitu osoittaa, että – samoin kuin koksaamonkin osalta – masuunin ja terästehtaan uusilla ympäristönsuojelulaitteilla parannettiin ympäristönsuojelun tasoa. Näin Italian viranomaisten 16.3.1999 ja 29.11.1999 tekemä, ensimmäistä tukihanketta koskeva ilmoitus sisälsi myös kuvauksen näissä kahdessa laitoksessa suunnitelluista investoinneista ja esityksen niistä eduista, joita näillä investoinneilla voitiin saavuttaa. Vastatessaan komission 19.4.1999 esittämään pyyntöön, joka liittyi olemassa olevilla laitoksilla saavutettaviin ja suunnitelluista interventioista aiheutuviin ympäristön pilaamistasoihin voimassa oleviin pakollisiin normeihin nähden, Italian viranomaiset esittivät 29.11.1999 päivätyssä kirjeessään kaksi taulukkoa,

joissa esitettiin yksityiskohtaisesti masuunia ja terästehdasta koskevat pyydetyt tiedot. Näistä taulukoista ilmenee, että näissä kahdessa laitoksessa olevat laitteet noudattivat myöskin pakollisten normien mukaisia päästötasoja ja että interventioiden jälkeiset tasot alittivat ne. Lisäksi Italian viranomaisten esittämässä asiantuntijalausunnossa tutkittiin myös masuunia ja terästehdasta koskevat investoinnit interventiota edeltävän ja sen jälkeisen tilanteen määrittämiseksi, ja siinä esitettiin yksityiskohtaisesti se parannus, joka näiden kahden laitoksen laitteisiin suunnitelluilla investoinneilla piti saavuttaa.

120 Vaikka on totta, että nämä seikat osoittavat, että kantaja tahtoi soveltaa tiukempia ympäristönormeja ja parantaa näin merkittävästi ympäristönsuojelun tasoa, Italian viranomaiset eivät kuitenkaan ole esittäneet todisteita siitä, että masuunia ja terästehdasta koskevat ilmoitetut investoinnit olivat seurausta yrityksen harkitusta päätöksestä parantaa ympäristönsuojelun tasoa ja että niitä ei ollut toteutettu taloudellisista syistä.

121 Komissio on aloittamispäätöksessä selvästi esittänyt näitä laitoksia koskevien, ilmoitettujen investointien ympäristöllisiä tai taloudellisia syitä ja Italian viranomaisten tältä osin esittämättä jättämiä todisteita koskevat epäilynsä.

122 Tuossa päätöksessä todetaan aluksi, että oli olennaisen tärkeää tietää se syy, jonka vuoksi investoija oli päättänyt tehdä nämä investoinnit, koska tukisäännöstön liitteessä suljetaan pois taloudellisista syistä tehdyt investoinnit. Päätöksessä todetaan tämän jälkeen, että esitettyjen tietojen alustava tutkimus johtaa päättelemään, että investoinnit oli tehty ennen kaikkea taloudellisista syistä.

123 Aloittamispäätöksessä korostettiin myös sitä, että Italian viranomaiset eivät olleet esittäneet näyttöä siitä, että investoinnit oli tehty ympäristöön liittyvistä eikä taloudellisista syistä. Tuossa päätöksessä todettiin lisäksi, että Italian viranomaiset eivät olleet esittäneet näyttöä siitä, että laitteita tai laitoksia uusittaessa investoija oli selvästi päättänyt noudattaa lisäinvestointeja edellyttäviä korkeampia normeja, mikä tarkoittaa sitä, että olemassa oli lakiin perustuvien normien mukainen halvempikin ratkaisu.

124 Italian viranomaiset vastasivat aloittamispäätöksessä esitettyihin varauksiin 18.7.2000 päivätyllä kirjeellä, jossa ne vain toistivat, että masuunia ja terästehdasta koskevilla ilmoitetuilla investoinneilla oli ympäristöllinen eikä taloudellinen tavoite, esittämättä tämän toteamuksensa tueksi lisäselityksiä tai todisteita.

125 Italian viranomaiset väittivät, että "edellä todetusta ilmenee selvästi, että ilmoitettu ympäristöinvestointisuunnitelma toteutettiin tarkoituksin saavuttaa ympäristönsuojelun tason merkittävä parantuminen tuotannonedistämisinvestoinneista riippumatta – –" ja että "edellä todetusta ilmenee selvästi, että Lucchini-yhtiö oli päättänyt valita merkittävästi korkeammat ympäristönsuojelun tasot riippumatta tuotannonedistämisinvestoinneista, jotka eivät olisi edellyttäneet minkäänlaista ympäristönsuojelujärjestelmään liittyvää investointia, noudattaakseen voimassa olevia päästönormeja ja että näin ollen kaikkia ilmoitettuja investointeja on pidettävä lisäinvestointeina".

126 Näihin vastauksiin ei ole liitetty täydentäviä tietoja, joilla olisi yritetty perustella sitä, että halvempi ratkaisu oli olemassa ja että näin ollen yritys oli selvästi päättänyt

soveltaa tiukempia normeja, jotka tekivät lisäinvestoinnit välttämättömiksi. Näin ollen nämä väitteet eivät ole sellaisia, että niillä olisi hälvennetty komission aloittamispäätöksessään esittämät epäilyt siitä, että kyseisen kahden laitoksen osalta ilmoitetut investoinnit perustuivat ympäristösyihin eivätkä taloudellisiin syihin.

127 Siitä kysymyksestä, olisiko olemassa olevia ympäristönsuojelulaitteita voitu vielä käyttää uusien tuotantolaitteiden kanssa vai ei, riidanalaisessa päätöksessä todetaan, että Italian viranomaiset eivät ole esittäneet minkäänlaista näyttöä sen väitteen tueksi, jonka mukaan entisiä laitteita olisi todella voitu käyttää uuden tuotantolaitoksen yhteydessä siitä syystä, että nämä laitteet eivät olleet vanhentuneita ja että niitä olisi voitu vielä käyttää uusien tuotantolaitteiden kanssa voimassa olevien ympäristönsuojeluvaatimusten mukaisesti (25 ja 26 perustelukappale).

128 Saman logiikan mukaisesti riidanalaisessa päätöksessä todetaan ensinnäkin, että tuo Italian viranomaisten väite on sitäkin epäuskottavampi, koska laitosten vanhentuneisuus huomioon ottaen – ne oli rakennettu vuosina 1971 ja 1978 – on vaikea väittää, että ympäristönsuojelulaitteita olisi voitu edelleen käyttää samanaikaisesti uusien tuotantolaitosten kanssa, toiseksi, että asiantuntijalausunnossa todetaan, että ympäristönsuojelulaitteet olivat samanikäiset kuin koko laitos, jonka osa ne ovat, ja kolmanneksi, että ottaen huomioon tarve vaihtaa vanhentunut tuotantolaitos uuteen on vaikea väittää, että siihen kuuluneita ympäristönsuojelulaitteita olisi voitu edelleen käyttää normaalisti (27 perustelukappale).

129 Vaikka masuunin ja terästehtaan entisiä ympäristönsuojelulaitteita olisikin voitu käyttää uuden tuotantolaitoksen yhteydessä ja vaikka ne näin olisivat olleet voimassa

olevien pakollisten normien mukaisia, ilmoitetut investoinnit olisivat olleet seurausta yrityksen harkitusta päätöksestä parantaa ympäristönsuojelun tasoa, sillä kyse olisi pakostikin sellaisista lisäinvestoinneista, joiden avulla voimassa olevia pakollisia normeja – joiden mukaisia entiset laitteet jo olivat – tiukempien normien noudattaminen oli mahdollista, on kuitenkin todettava, että Italian viranomaiset eivät ole esittäneet mitään näyttöä masuunin ja terästehtaan entisten ympäristönsuojelulaitteiden väitetystä yhteensoveltuvuudesta näiden laitosten uusien tuotantolaitteiden kanssa. Näin ollen komissiolla ei ollut velvollisuutta esittää tätä kohtaa koskevia lisäperusteluita.

130 Kantajan väitteestä, jonka mukaan masuuniin ja terästehtaaseen liittyvien ilmoitettujen investointien tukikelvottomuutta koskeva arviointi on puutteellisesti perusteltu, on todettava, että EY 253 artiklaan liittyvän vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan, jota voidaan soveltaa HT 15 artiklaan, tämän viimeksi mainitun määräyksen mukainen perusteluvelvollisuus määräytyy kyseisen toimen luonteen mukaan, ja perusteluista on selkeästi ja yksiselitteisesti ilmettävä riidanalaisen toimenpiteen tehneen yhteisön toimielimen päättely siten, että niille, joita toimenpide koskee, selviävät sen syyt ja että yhteisöjen tuomioistuin voi tutkia toimenpiteen laillisuuden. Perusteluissa ei kuitenkaan tarvitse esittää kaikkia asiaan liittyviä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja koskevia yksityiskohtia, koska tutkittaessa sitä, täyttävätkö päätöksen perustelut HT 15 artiklan vaatimukset, on otettava huomioon päätöksen sanamuodon lisäksi myös asiayhteys ja kaikki asiaa koskevat oikeussäännöt (ks. vastaavasti asia C-367/95 P, komissio v. Sytraval ja Brink's France, tuomio 2.4.1998, Kok. 1998, s. I-1719, 63 kohta ja asia C-197/99 P, Belgia v. komissio, tuomio 11.9.2003, Kok. 2003, s. I-8461, 72 kohta).

131 Aloittamispäätöksen edellä toistetusta osasta ilmenee, että komissio oli esittänyt yksityiskohtaisesti masuunissa ja terästehtaassa toteutettuja investointeja koskevat epäilynsä. Kun Italian viranomaiset eivät esittäneet selityksiä, riidanalaisessa päätöksessä päätettiin perustellusti, etteivät Italian viranomaiset olleet todistaneet, että masuunia ja terästehdasta koskevat investoinnit oli toteutettu ympäristönsuo-

jeluun liittyvistä syistä. Kun otetaan huomioon, että todistustaakka oli Italialla, riidanalaisessa päätöksessä voitiin vain todeta tämä selitysten puuttuminen.

132 Näin ollen väite, jonka mukaan riidanalainen päätös on puutteellisesti perusteltu komission sen arvioinnin osalta, joka liittyy masuunia ja terästehdasta koskevien ilmoitettujen investointien tukikelvottomuuteen, ei ole perusteltu.

133 Tästä seuraa, ettei riidanalaisessa päätöksessä ole virhettä, kun siinä todetaan, etteivät Italian viranomaiset olleet esittäneet mitään todisteita sen väitteen tueksi, jonka mukaan masuunin ja terästehtaan ympäristönsuojelulaitteisiin tehdyt investoinnit olivat seurausta kantajan harkitusta päätöksestä parantaa ympäristönsuojelun tasoa, ja kun siinä tehdään tästä se päätelmä, ettei ilmoitettu tuki tästä syystä ole tukikelpoista.

d) Toista kanneperustetta koskeva päätelmä

134 Edellä esitetystä seuraa, että kun kyse on masuunia ja terästehdasta koskevista ympäristöinvestoinneista, ja siitä huolimatta, että riidanalaisessa päätöksessä on virhe, kun siinä todetaan, että nämä investoinnit olivat välttämättömiä sen vuoksi, että laitos sijaitsee taajaan asutulla alueella, riidanalaisessa päätöksessä esitetty

päätelmä, jonka mukaan näihin kahteen laitokseen liittyvät investoinnit eivät olleet ympäristötukikelpoisia, on perusteltavissa sillä, etteivät Italian viranomaiset olleet esittäneet mitään todisteita siitä, että yritys oli tehnyt harkitun päätöksen parantaa ympäristönsuojelun tasoa.

135 Koksaamoon liittyviä ympäristönsuojeluinvestointeja koskeva riidanalaisen päätöksen osa sitä vastoin on riittämättömästi perusteltu ja paikoin virheellinen.

136 Tästä seuraa, että toisen kanneperusteen koksaamoa koskeva osa on perusteltu ja että tämä kanneperuste on hylättävä masuunia ja terästehdasta koskevilta osiltaan.

C Kolmas kanneperuste, jonka mukaan komission arviointi, joka liittyy sovellettavien oikeussääntöjen mukaisten tuen yhteensoveltuvuutta koskevien edellytysten noudattamatta jättämiseen, on virheellinen, syrjintäkiellon periaatetta on loukattu, todistustaakka on käännetty, perustelut ovat puutteelliset ja riidanalaisessa päätöksessä esitetty ajatuksenkulku on sisäisesti ristiriitainen

137 Kantaja riitauttaa kolmannella kanneperusteellaan riidanalaisen päätöksen 30–32 perustelukappaleessa esitettyjen arviointien, jotka on toistettu 39 perustelukappaleen kolmannessa virkkeessä, perusteltavuuden ja perustelut, väittäen, että niissä on tosiseikkoja koskeva arviointivirhe, että todistustaakka on väärin asetettu, että syrjintäkiellon periaatetta on loukattu, että perustelut ovat puutteelliset ja että ajatuksenkulku on sisäisesti ristiriitainen.

138 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa tältä osin, että riidanalaisen päätöksen 39 perustelukappaleessa päätellään, että Italian viranomaisten ilmoittamat tuet eivät täytä erilaisia sovellettavissa säännöissä asetettavia edellytyksiä yhtäältä siitä syystä, että "ilmoitetut tuet eivät liity pelkästään sellaisiin lisäkustannuksiin, jotka ovat tarpeen ympäristönsuojelun tason parantamiseksi", ja toisaalta siitä syystä, että "kustannushyötyä ei ole vähennetty kokonaan". Samoin 32 perustelukappaleessa komissio toteaa, että "Italian viranomaisten ilmoittamat investointikustannukset eivät liity pelkästään ympäristönsuojeluun" ja että "tuesta ei ole vähennetty suhteellisesti niiden laitteiden kustannuksia, joita voidaan käyttää tuotantotarkoituksiin". Tällä arvioinnilla viitataan riidanalaisen päätöksen 30 ja 31 perustelukappaleeseen, joissa komissio vastaa niihin väitteisiin, jotka Italian viranomaiset olivat esittäneet aloittamispäätöksestä tekemissään huomautuksissa.

139 Koska ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkää kantajan väitteet, joissa vaaditaan riidanalaisen päätöksen kumoamista masuunia ja terästehdasta koskevan tuen osalta, väitteet, jotka kantaja esittää kolmannessa kanneperusteessaan näistä kahdesta laitoksesta, ovat tehottomia. Koska komission riidanalaisen päätöksen 25–29 perustelukappaleessa esittämä päätelmä, jonka mukaan masuunia ja terästehdasta koskeva tuki ei ole ympäristönsuojelutukikelpoista, on perusteltu, se riittää perusteeksi päätelmälle, jonka mukaan kanne on näitä kahta laitosta koskevilta osiltaan perusteeton, eikä kolmannessa kanneperusteessa esitettyjen väitteiden perusteltavuutta ole näin ollen tarpeen tutkia.

140 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on sitä vastoin katsonut toisen kanneperusteen olevan perusteltu koksaamoon liittyvän tuen osalta, koska riidanalainen päätös on tietyin kohdin virheellinen ja tietyin kohdin riittämättömästi perusteltu. Näin ollen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tulee siihen lopputulokseen, ettei komissio voi pätevästi katsoa riidanalaisessa päätöksessä esitetyistä ja toisen

kanneperusteen yhteydessä tarkastelluista syistä, että Italian viranomaisten koksaamon osalta ilmoittamat ympäristöinvestoinnit eivät olleet ympäristötukikelpoisia.

141 Näin ollen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei voi tutkia kolmatta kanneperustetta eikä kysymystä siitä, oliko Italian viranomaisten suorittama, tuotannonedistämisinvestointeihin ja ympäristöinvestointeihin liittyvien kustannusten välinen erottelu asianmukainen. Tämä erottelu voidaan nimittäin tehdä vasta sen jälkeen, kun komissio on tutkinut koksaamoon liittyvän tuen tukikelpoisuuden ottaen huomioon ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tässä tuomiossa esittämät lausumat ja kun se on edellä 107 kohdassa ja sitä seuraavissa kohdissa esitettyjen seikkojen valossa päättänyt, mahdollistaako tämä tuki ympäristönsuojelun tason merkittävän parantamisen vai ei.

142 Edellä oleva huomioon ottaen sen mahdollistamiseksi, että asianosaiset voisivat tehdä toisen kanneperusteen kumoamista koskevat päätelmänsä ja siis jatkaa menettelyä siitä vaiheesta, jossa se oli virheellinen, toisin sanoen vaiheesta, jossa on tutkittu koksaamoon liittyviä ympäristöinvestointeja, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että asianosaisten kolmanteen kanneperusteeseen liittyviä lausumia, jotka koskevat tuotanto- ja ympäristönsuojelukustannusten erottelua, jonka edellytyksenä on se, että kyseisellä tuella on todella tukisäännöstön liitteessä ja suuntaviivoissa tarkoitettu ympäristönsuojeluun liittyvä tavoite, ei ole tarpeen tutkia. Komissio voi näin selventää koksaamoon liittyvän tuen tukikelpoisuutta koskevia kysymyksiä ja tarvittaessa vaatia, että Italian viranomaiset vähentävät tuotantoon vaikuttavat kustannukset.

143 Edellä esitetystä johtuu, että kolmannessa kanneperusteessa masuunista ja terästehtaasta esitetyt väitteet ovat tehottomia, koska komission riidanalaisen päätöksen 25–29 perustelukappaleessa esittämän päätelmän, jonka mukaan näitä kahta laitosta koskeva tuki ei ole tukikelpoista, perusteltavuus riittää osoittamaan

sen, että riidanalainen päätös on tältä osin lainmukainen, ja että kolmatta kanneperustetta ei koksaamon osalta ole tarpeen tutkia, kun otetaan huomioon ne vaikutukset, jotka aiheutuvat kumoamisesta, jonka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tähän laitokseen liittyvän tuen tutkintamenettelyä koskevaa toista kanneperustetta tutkiessaan tehnyt.

D *Riidanalaisen päätöksen perustelut, jotka koskevat yhteismarkkinoille soveltumattomaksi todetun tuen määrää*

144 On todettava, että perustelujen riittämättömyys tai puutteellisuus merkitsee HT 33 artiklassa tarkoitettua olennaisen menettelymääräyksen rikkomista, ja sitä on pidettävä sellaisena oikeusjärjestyksen perusteisiin kuuluvana seikkana, joka yhteisöjen tuomioistuinten on otettava huomioon viran puolesta (asia C-166/95 P, komissio v. Daffix, tuomio 20.2.1997, Kok. 1997, s. I-983, 24 kohta; em. asia komissio v. Sytraval ja Brink's France, tuomion 67 kohta; asia T-206/99, Métropole télévision v. komissio, tuomio 21.3.2001, Kok. 2001, s. II-1057, 43 kohta ja asia T-102/03, CIS v. komissio, tuomio 22.6.2005, Kok. 2005, s. II-2357, 46 kohta).

145 On myös syytä muistuttaa, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan asianomaiselle vastaisen päätöksen perusteluista on selkeästi ja yksiselitteisesti ilmettävä toimen tehneen toimielimen päättely siten, että henkilöille, joita toimenpide koskee, selviävät sen syyt ja että toimivaltainen tuomioistuin voi tutkia toimenpiteen laillisuuden (ks. vastaavasti em. asia komissio v. Sytraval ja Brink's France, tuomion 63 kohta; em. asia Métropole télévision v. komissio, tuomion 44 kohta ja em. asia CIS v. komissio, tuomion 47 kohta).

146 Riidanalaisen päätöksen 39 perustelukappaleessa todetaan, että "13,5 miljardin Italian liiran tuki Lucchini SpA:n koksaamon, terästehtaan ja masuunin hyväksi ei

ole ympäristötukikelpoista, koska Italian viranomaiset eivät ole osoittaneet, ettei investointeja ole toteutettu taloudellisista syistä". Tämä päätelmä on seurausta riidanalaisen päätöksen 29 kohdasta, jossa komissio toteaa, että "kun tarkastellaan – – koksaamoon, terästehtaaseen ja masuuniin toteutettujen investointien tärkeimpiä syitä, Italian viranomaiset eivät ole osoittaneet terästukisäännöissä edellytetyllä tavalla, että yritys oli tehnyt selkeän päätöksen toteuttaa investoinnit ympäristönsuojelusyistä".

147 Aloittamispäätöksestä (kohdasta, jonka otsikko on "Yksityiskohtainen kuvaus tuesta") ja riidanalaisen päätöksen kuudennesta perustelukappaleesta ilmenee kuitenkin, että kantajan toteuttamat ja ympäristötukikelpoisina ilmoittamat, kokonaismäärältään 190,9 miljardin ITL:n suuruiset investoinnit, joille pyydettiin 13,5 miljardin ITL:n suuruista tukea (tuen intensiteetti 7 prosenttia), koskevat seuraavaa neljää laitosta: koksaamoa, terästehdasta, masuunia sekä vesi- ja viemäröintijärjestelmää.

148 Näin ollen ja koska riidanalaisen päätöksen 29 ja 39 kohdassa ei mainita vesi- ja viemäröintijärjestelmää koskevaa laitosta ja koska riidanalaisessa päätöksessä ei ole sellaisia seikkoja, joiden nojalla olisi mahdollista ymmärtää, miltä osin tähän laitokseen tarkoitettu valtiontuki on yhteismarkkinoille soveltumaton, on syytä päätellä, että riidanalainen päätös on HT 15 artikla huomioon ottaen puutteellisesti perusteltu sen tukimäärän osalta, joka riidanalaisen päätöksen 1 artiklassa katsotaan yhteismarkkinoille soveltumattomaksi.

149 Aloittamispäätöksestä (kohdasta, jonka otsikko on "Yksityiskohtainen kuvaus tuesta") ilmenee, että vesi- ja viemäröintijärjestelmää vastaavien investointien määrä oli 19,7 miljardia ITL ja että tälle laitokselle haettiin 1,38 miljardin ITL:n suuruista tukea.

150 Tästä seuraa, että riidanalaisen päätöksen 1 artikla on kumottava siltä osin kuin siinä katsotaan, että kantajalle myönnetyn valtiontuen määrästä 1,38 miljardia ITL, joka vastaa vesi- ja viemäröintijärjestelmää koskevia ilmoitettuja investointeja, on yhteismarkkinoille soveltumaton.

E *Yleinen päätelmä*

151 Kaikesta edellä lausutusta seuraa, että kanne on hylättävä masuunia ja terästehdasta koskeviin ympäristöinvestointeihin liittyviltä osiltaan.

152 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on hyväksynyt toisen kanneperusteen koksaamoa koskevan tuen osalta, ja riidanalainen päätös on siis kumottava koksaamoa koskevia ympäristöinvestointeja koskevilta osiltaan.

153 Samoin riidanalainen päätös on syytä kumota vesi- ja viemäröintijärjestelmää koskevilta osiltaan, koska riidanalaisessa päätöksessä ei ole sellaisia seikkoja, joiden nojalla olisi mahdollista ymmärtää, miltä osin tähän laitokseen tarkoitettu valtiontuki on yhteismarkkinoille soveltumaton.

154 Edellä lausutusta seuraa, että riidanalaisen päätöksen 1 artikla on kumottava siltä osin kuin siinä katsotaan, että kantajalle myönnetyn valtiontuen määrästä 2,7

miljardia ITL, joka vastaa koksaamoa koskevia ilmoitettuja ympäristöinvestointeja, ja 1,38 miljardia ITL, joka vastaa vesi- ja viemäröintijärjestelmää koskevia ilmoitettuja investointeja, ovat yhteismarkkinoille soveltumattomia.

Oikeudenkäyntikulut

155 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Työjärjestyksen 87 artiklan 3 kohdassa määrätään, että jos asiassa osa vaatimuksista ratkaistaan toisen asianosaisen ja osa toisen asianosaisen hyväksi, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi määrätä oikeudenkäyntikulut jaettaviksi asianosaisten kesken tai määrätä, että kukin vastaa omista kuluistaan.

156 Nyt esillä olevassa asiassa kanne on osittain hyväksytty. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo asiassa esille tulleiden seikkojen perusteella oikeaksi määrätä, että kumpikin asianosainen vastaa puolesta oikeudenkäyntikuluista.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
(laajennettu viides jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Valtiontuesta, jonka Italia aikoo toteuttaa Lucchini SpA- ja Siderpotenza SpA -nimisten terästeollisuusyritysten hyväksi, 21 päivänä joulukuuta 2000

tehdyn komission päätöksen 2001/466/EHTY 1 artikla kumotaan siltä osin kuin siinä katsotaan, että Lucchini SpA:lle myönnetyn valtiontuen määrästä 2,7 miljardia ITL (1,396 miljoonaa euroa), joka vastaa Italian viranomaisten ilmoittamia koksaamoa koskevia ympäristöinvestointeja, ja 1,38 miljardia ITL (713 550 euroa), joka vastaa Italian viranomaisten ilmoittamia vesi- ja viemäröintijärjestelmää koskevia investointeja, ovat yhteismarkkinoille soveltumattomia.

2) **Kanne hylätään muilta osin.**

3) **Kumpikin asianosainen velvoitetaan vastaamaan puolesta oikeudenkäyntikuluista.**

Lindh García-Valdecasas Cooke

Julistettiin Luxemburgissa 19 päivänä syyskuuta 2006.

E. Coulon

kirjaaja

P. Lindh

jaoston puheenjohtaja

Sisällys

Asiaa koskevat oikeussäännöt ..... II - 2881

A Terästeollisuuden tukisäännöstö ..... II - 2882

B Ympäristötukea koskevat suuntaviivat ..... II - 2884

C Tukisäännöstön liite ..... II - 2886

Asian taustalla olevat tosiseikat ..... II - 2888

A Tuotannonedistämisinvestointeja koskevat ilmoitukset ..... II - 2889

B Ympäristönsuojelua koskeviin investointihankkeisiin liittyvät ilmoitukset ..... II - 2889

C Päätös aloittaa tukisäännöstön 6 artiklan 5 kohdassa määrätty tutkintamenettely ja Italian viranomaisten huomautukset ..... II - 2891

D Riidanalainen päätös ..... II - 2892

Oikeudenkäyntimenettely ja asianosaisten vaatimukset ..... II - 2893

Oikeudellinen arviointi ..... II - 2896

A Ensimmäinen kanneperuste, jonka mukaan asiassa sovellettavista säännöistä on erehdytty ja hyvän hallinnon periaatetta on loukattu ..... II - 2896

1. Asianosaisten lausumat ..... II - 2896

2. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta ..... II - 2899

B Toinen kanneperuste, jonka mukaan ilmoitetun tuen tukikelvottomuutta koskeva komission arviointi on virheellinen, syrjintäkiellon periaatetta on loukattu, todistustaakka on käännetty ja perustelut puuttuvat ..... II - 2904

1. Asianosaisten lausumat ..... II - 2904

2. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta ..... II - 2909

a) Alustavia huomautuksia ..... II - 2909

b) Kysymys siitä, oliko ilmoitettujen ympäristöinvestointien tavoitteena taajaan asutulla alueella sijaitsevan yrityksen toiminnan jatkamisen mahdollistaminen ..... II - 2912

c) Kysymys siitä, oliko ympäristöinvestointien toteuttaminen tuotannon edistämiseen tarkoitettujen investointien syy tai seuraus; Italian viranomaisten esittämä näyttö ja halvemman ratkaisun mahdollisuus ..... II - 2913

i) Investoinnit koksaamoon ..... II - 2913

– Kysymys siitä, oliko koksaamoinvestointien toteuttaminen tuotannon edistämiseen tarkoitettujen investointien syy tai seuraus ..... II - 2913

– Italian viranomaisten esittämä näyttö ..... II - 2916

– Halvemman ratkaisun olemassaolo ..... II - 2918

– Kysymys siitä, mahdollistettiinko koksaamoinvestoinneilla ympäristönsuojelun tason merkittävä parantaminen ..... II - 2919

– Koksaamoa koskeva päätelmä ..... II - 2921

ii) Masuunia ja terästehdasta koskevat investoinnit ..... II - 2923

d) Toista kanneperustetta koskeva päätelmä ..... II - 2928

C Kolmas kanneperuste, jonka mukaan komission arviointi, joka liittyy sovellettavien oikeussääntöjen mukaisten tuen yhteensoveltuvuutta koskevien edellytysten noudattamatta jättämiseen, on virheellinen, syrjintäkiellon periaatetta on loukattu, todistustaakka on käännetty, perustelut ovat puutteelliset ja riidanalaisessa päätöksessä esitetty ajatuksenkulku on sisäisesti ristiriitainen ..... II - 2929

D Riidanalaisen päätöksen perustelut, jotka koskevat yhteismarkkinoille soveltumattomaksi todetun tuen määrää ..... II - 2932

E Yleinen päätelmä ..... II - 2934

Oikeudenkäyntikulut ..... II - 2935